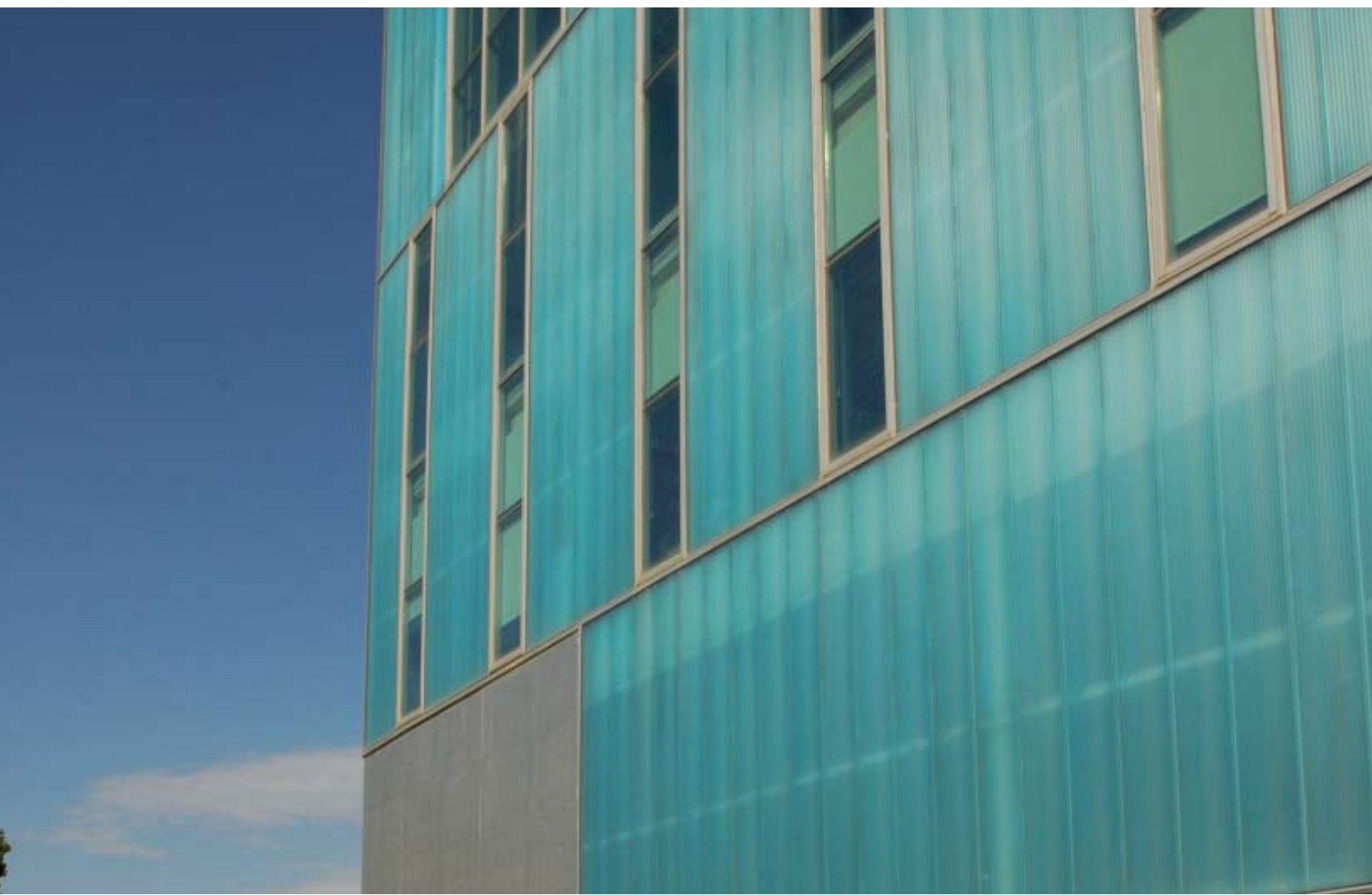

PROGRAMA EMPRESSES I PARLAMENTARIS

Sector ambiental i energètic
octubre-novembre de 2007

PROGRAMA EMPRESSES I PARLAMENTARIS

Sector ambiental i energètic

Primera edició, maig de 2008

© Parlament de Catalunya
Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona
www.parlament.cat · A/e: edicions@parlament.cat
Tel. 933 046 635 · Fax 933 046 636

Consell de redacció
Parlament de Catalunya
ERF Estudi Ramon Folch

Assessorament lingüístic
Serveis d'Assessorament Lingüístic

Disseny i maquetació
Departament d'Edicions

Fotografia

© Parlament de Catalunya (Carles Fargas) p. 3; (Ramon Boadella) p. 6, p. 32
© Ecoparc del Mediterrani: coberta, p. 10, p. 11, p. 12, p. 13, p. 16 i 17, p. 18, p. 19 (dalt i mig),
p. 21, p. 24, p. 29, p. 30, p. 55
© Ros Roca: p. 17, p. 19 (baix)
© Fotolia.com: Sculpies p. 8, 9; Iñaki Antoñana p. 14 i 15; Canakris p. 20; dueAduphoto
p. 22 i 23; IKO p. 25 (dalt); Kenzo p. 25 (mig); Photlook p. 25 (baix); PictureArt p. 27 (dalt);
Danimages p. 27 (mig); Thierry Planche p. 27 (baix), Calzada p. 28 (mig); Fotolia IX p. 28 (baix)
Enric Morató, p. 27 (dalt)
Lluís Soler, p. 26

Impressió: Service Point
Tiratge: 200 exemplars

DL: B.27417-2008

PRESENTACIÓ

Tenen a les mans la primera edició del relat del programa «Empreses i parlamentaris», impulsada per la fundació privada d'empresaris FemCat i el Parlament de Catalunya. Es tracta del compendi d'informació i valoracions resultat de la primera de les experiències de coneixement i d'intercanvi entre diputats de la cambra legislativa i empreses catalanes, una experiència, val a dir-ho, intensament enriquidora i pionera a casa nostra.

I per què és important l'edició d'aquest relat i la difusió d'aquesta experiència? Doncs perquè en la societat catalana contemporània, que es comunica i treballa diàriament amb el món globalitzat, es fa més necessari que mai impulsar relacions entre la societat civil i els representants polítics. Des

del Parlament, com a objectiu cabdal d'aquesta vuitena legislatura, hem intensificat el contacte amb la societat civil del país i el territori, conscients de la necessitat d'aproximar la institució a la realitat i la immediatesa de la Catalunya del segle XXI.

En la mentalitat col·lectiva del país s'ha instal·lat el tòpic que els polítics no som propers a la gent i als seus problemes, que ens n'hem allunyat perquè ens ocupem més de la pugna entre partits que de resoldre els problemes quotidians dels ciutadans. I aquest és un fet preocupant, molt preocupant, que condiciona una certa desafecció i un cert distanciament de la ciutadania cap als afers públics. Per això tots, institucions i ciutadania, hem de fer un esforç per capgirar aquesta

idea: els representants polítics, innovant i buscant noves fórmules de relació, noves maneres d'escoltar els diferents agents socials; la ciutadania, informant-se i cultivant l'esperit crític.

La democràcia d'un país avui no es pot permetre el luxe de mantenir desconnectada la ciutadania dels seus representants polítics. Necessitem prendre decisions importants per al futur i ens cal comptar amb una ciutadania interessada i implicada en la vida política catalana. La democràcia

és el govern del poble i, ara més que mai, cal que el poble defugui dels tòpics i estigui ben informat per poder decidir.

*Ernest Benach i Pascual,
President del Parlament
de Catalunya*

SUMARI

- 7** Introducció
- 11** Balanç i valoració
- 13** Empreses en venda
- 16** Innovar l'organització
- 19** Recerca i cultura científica
- 24** La cultura del no
- 28** El pes de Catalunya, baixa o puja?
- 33** Annex 1 Discurs del president del Parlament de Catalunya
- 35** Annex 2 Ponència marc doctor Ramon Folch
- 52** Annex 3 Relació de participants
- 54** Annex 4 Relació d'activitats i contactes

INTRODUCCIÓ

Malgrat la importància decisiva de la Política, en majúscules, per a l'organització i el funcionament de les societats democràtiques, entre nosaltres s'ha escampat i arrelat la idea que els estaments polítics tenen una certa tendència a allunyar-se de les inquietuds i de les problemàtiques quotidianes dels diferents agents socials. Aquesta percepció, fonamentada o no, es concreta en una certa desafecció i distanciament dels ciutadans i ciutadanes dels afers polítics. I aquest és un símptoma preocupant si pretenem enfortir i regenerar la democràcia a través d'una major participació i implicació ciutadana en la cosa pública, en la *polis*.

Des de la perspectiva dels poders públics, l'antídota és possiblement repensar les formes de fer política, escoltar i considerar allò que tenen a dir els diferents grups socials i, en un món enxarxat i hiperconnectat, practicar la transparència i fomentar un accés radicalment democràtic a la informació i el coneixement. Per la seva banda, la ciutadania i els agents socials també cal que renovin la seva mirada sobre la política, si més no per comprendre millor les dificultats i complexitats del procés legislatiu.

En aquest context s'emmarca el conveni signat el passat 14 de juny de l'any 2007 entre el president del Parlament de Catalunya, M. H. Sr. Ernest Benach, i el president de la fundació privada d'empresaris «FemCAT», Sr. Joaquim Boixareu. L'objectiu del programa «Empreses i Parlamentaris» és un intercanvi mutu d'experiències entre diputats i empresaris. D'aquesta manera, els diputats i les diputades tenen la possibilitat de conèixer millor la realitat sobre la que legislen i també les inquietuds, en aquest cas, dels empresaris del sector del medi ambient i l'energia. Per la seva banda, les empreses tenen l'oportunitat de conèixer els factors, siguin gruixuts o prims, implícits o explícits, que condicionen l'activitat legislativa.

L'acte inaugural del primer programa «Empreses i Parlamentaris» va tenir lloc el 17 d'octubre de 2007 a la seu del Parlament de Catalunya. Va obrir l'acte el M. H. Sr. Ernest Benach, president del Parlament. A continuació van intervenir el president de FemCat, Sr. Joaquim Boixareu, i el membre del Patronat, Sr. Joan Gummà. La ponència marc del programa va ser impartida pel doctor Ramon Folch, direc-

tor general d'ERF. A continuació, els parlamentaris, parlamentàries i membres de FemCat¹ presents en l'acte van prendre la paraula.

Pel que fa a la intervenció del president del Parlament, M. H. Sr. Ernest Benach va afirmar que un dels reptes de la present legislatura és acostar el Parlament a la societat. «La proposta de FemCat s'ajusta perfectament a la filosofia de connectar més el Parlament amb la realitat del país. Per a nosaltres és una iniciativa important que, a més a més, s'inicia amb una temàtica, l'energia i el medi ambient, que preocupa a tota Europa i que és estratègica per a Catalunya», va subratllar el president Benach.

Per la seva banda, el president de la fundació privada FemCat, Sr. Joaquim Boixareu, va explicar els objectius de la iniciativa: «que les parlamentàries i els parlamentaris entenguin millor com funciona l'empresa; i que el món de l'empresa entengui millor l'acció legislativa». Boi-

¹ Podeu accedir al llistat de tots i totes les participants en el programa «Empreses i parlamentaris» a l'annex 1.

xareu va recordar que la iniciativa ja s'ha fet en altres parlaments europeus i que FemCat s'havia fixat especialment en les experiències de Finlàndia i Irlanda, on un model d'estreta col·laboració entre el sector públic i privat ha assolit un èxit notable. A continuació, el membre del Patronat de FemCat i coordinador d'aquest programa, Sr. Joan Gummà, va detallar les activitats previstes, concretament quatre visites i la jornada de cloenda en seu parlamentària, durant els mesos d'octubre i novembre.²

Finalment, la ponència marc de la jornada inaugural del programa «Empreses i Parlamentaris» va ser impartida pel doctor Ramon Folch, socioecòleg, director general d'ERF i president del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya. La ponència portava per títol «Ambient, legislació i empresa».³

² El detall de les instal·lacions visitades, la data i la localització geogràfica es troba en l'annex 2.

³ El text íntegre de la intervenció del doctor Ramon Folch figura en l'annex 3 d'aquest document.

BALANÇ I VALORACIÓ

La manera d'analitzar i viure la realitat canvia segons l'experiència, la formació, el tarannà i la posició, entre d'altres factors, de cadascú. Afortunadament no hi ha una mirada única sobre el món, sobre la realitat que percebem. L'ull del polític veu unes coses; l'ull de l'empresari, de l'empresària es fixa en unes altres. No pot ser d'altra manera: fer política és cosa diferent de fer empresa, malgrat que totes dues activitats són peces fonamentals pel desenvolupament i la construcció d'un país, d'una comunitat. En aquest sentit, compartir mirades, inquietuds i preocupacions, acostar-se a les coses a través de l'experiència viscuda i directa, practicar el cara a cara i la distància curta, dialogar, encara que sigui des de la discrepància, és una via segura per a l'enriquiment mutu. Per tant, una primera valoració del programa «Empreses i Parlamentaris» és la satisfacció transmesa pels participants arran de l'experiència compartida. I això malgrat l'esforç que ha suposat per a uns i per a altres, per raons d'agenda, dedicar un temps a una activitat —visitar infraestructures energètiques i ambientals arreu del país i escoltar a qui les promouen— que no figura entre les prioritats del dia a dia del legislador. Potser cal-

dria, sense deixar de llegir informes, incorporar a l'acció política un contacte amb la realitat, a través de l'experiència directa, més freqüent.

L'acostament del legislador als diferents agents socials, en aquest cas, empresaris, és especialment important en sectors econòmics nous, emergents. Això és clar en el sector ambiental, i demanaria afinar més en l'àmbit energètic, ja que és un sector més tradicional però que viu un procés accelerat de transformació, en bona part degut a les crisis ecològiques globals i a la incertesa sobre els futurs

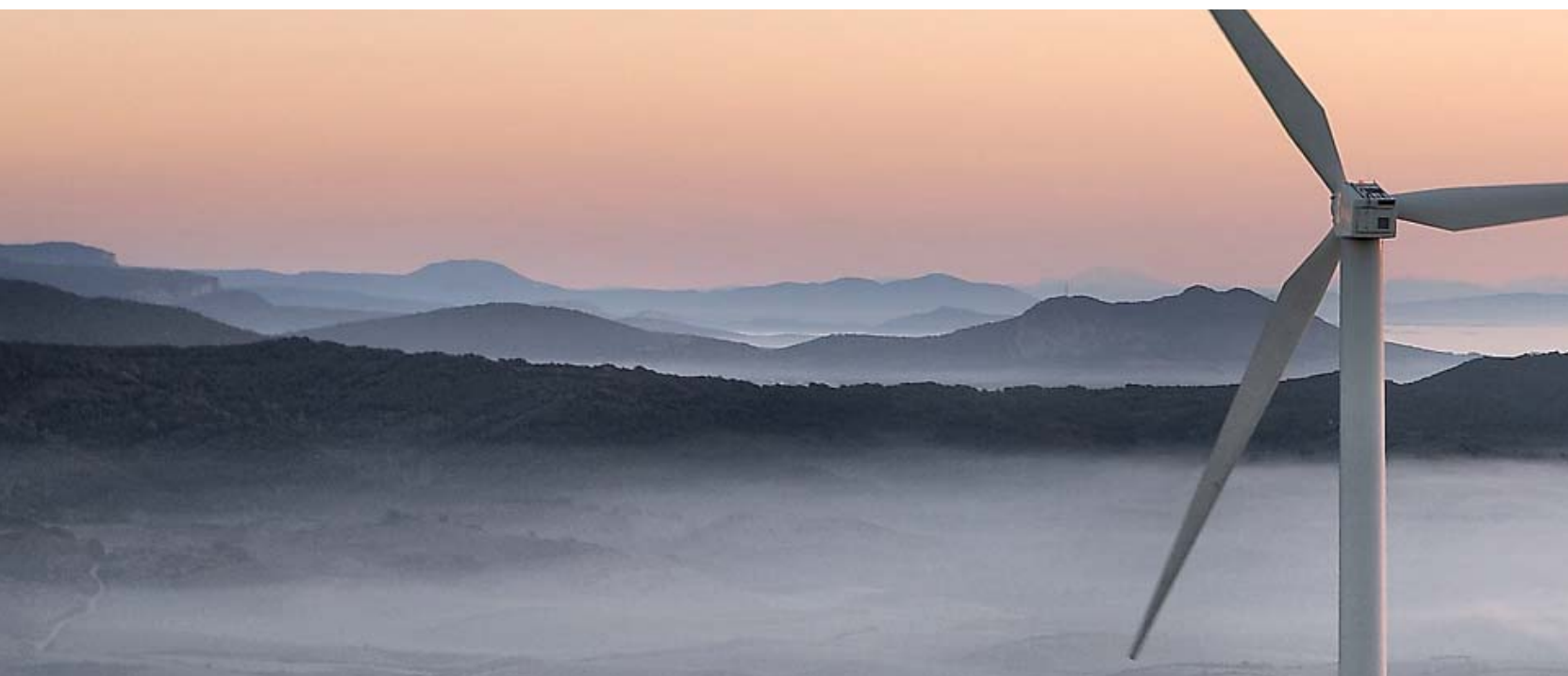
escenaris energètics. En qualsevol cas, els empresaris que han participat en l'experiència, que han exposat les seves dificultats per tirar endavant els seus projectes i que han escoltat als seus representants polítics, han mostrat un tarannà, unes formes i unes conviccions ben diferents dels empresaris tradicionals del país. Fills dels anys seixanta, van créixer en els anys del desenvolupament, volen ser i són ben diferents dels seus pares i els seus avis. Transmeten que ser emprenedor avui és tot el contrari de bufar i fer ampolles. I que malgrat les dificultats somien i treballen per recuperar una cultura empresarial emprenedora que a Catalunya, en els darrers anys, ha perdut força. Això sí, una cultura empresarial actualitzada als nous temps, a les noves formes organitzatives, als valors emergents i a les noves demandes socials. La riquesa del programa «Empreses i parlamentaris» ha estat observar com empreses d'històries i cultures diverses, grans i petites, s'esforcen, amb estratègies diferents, per créixer, trobar el seu espai vital i fer negoci en un sector molt «calent», de gran importància estratègica i que té notables dificultats d'acceptació social.

Empreses en venda

Mirar enrere és sovint un bon mestratge i bon mirall per a l'autocrítica. Catalunya, dins del context espanyol, ha estat pionera en el discurs ambiental i en la gestació d'algunes iniciatives empresarials exemplars. Un cas conegut és l'empresa catalana Ecotècnia, que va ser creada l'any 1981 en forma de societat cooperativa per un grup de joves enginyers vinculats al moviment ambiental i anti-nuclear. Ecotècnia ha esdevingut un referent mundial en el dis-

seny i fabricació d'aerogeneradors d'elevada potència, i també ha fet una aposta per l'energia solar fotovoltaica. L'any 1999, Ecotècnia es va integrar a Mondragón Corporación Cooperativa i l'estiu del 2007, es va anunciar que havia arribat a un acord amb l'empresa francesa Alstom. Aquesta multinacional de l'enginyeria ha adquirit l'empresa catalana per 350 milions d'euros.

Fins el passat estiu, Ecotècnia havia instal·lat més de 1.500 turbines en 72 parcs eòlics, amb una potència instal·lada total de 1.433 MW. A finals del 2006, amb 987 MW instal·lats, l'empresa era responsable d'un 8,5% de la potència eòlica acumulada en el territori espanyol i al voltant del 2% de la potencia instal·lada en el món. I això en un sector estratègic —les energies renovables— que té un gran atractiu a tots els parquets borsaris de mig món.

LA DIFICULTAT DE PROMOURE UNA INSTAL·LACIÓ AMBIENTAL

Simplificar el procés de tramitació d'una nova infraestructura energètica o ambiental ha estat la principal «reivindicació» dels empresaris durant les presentacions i converses amb

els legisladors. «Des de la promoció a la posta en marxa d'un parc eòlic passen entre cinc i deu anys. En un període tan llarg es corre el risc de canvis legislatius», va explicar Joan Gummà. «Els promotors dels parcs eòlics sovint són acusats de poca transparència. Ben al contrari, les passes a seguir són molt clares. La nostra sensació es que tenim un gran risc de mercat i també tecnològic. I a més a més, a part dels avals, la simple tramitació d'un parc eòlic ja té un cost de sortida de més de 450.000 euros», va explicar Ramon Carbonell. En la mateixa línia, Joan Puertas va afirmar que «aconseguir els permisos per a una instal·lació suposa molt més temps i esforç que la construcció física». Per Antoni Peris, «el procés de tramitació hauria de ser molt més senzill i eficient, a través, per exemple, d'una finestra única de l'Administració. No té sentit que els projectes passin diverses vegades per

informació pública. Caldria també un compromís de resolució en temps per part de les administracions».

Per a Josep Maria Rañé, «s'ha de tenir molt en compte que partim d'una legislació molt reglamentista que ve d'Europa. Crec que hauríem d'anar a un escenari d'autorregulació dels actors que alhora preservi els drets socials però ¿com es fa sense caure en la desregulació?».

Carles Sumarroca va subratllar que «la pràctica de les tramitacions porten a la necessitat d'establir consensos que allarguen molt el procés. Però hem de ser conscients que el consens absolut no és possible i, per tant, cal establir unes condicions necessàries i suficients que garanteixin la seguretat jurídica».

Per a José Domingo «la manca de clarificació de competències entre administracions comporta la duplicació i l'alentiment dels processos».

Malgrat això, Ecotècnia reproduceix el procés que han seguit moltes altres empreses catalanes, que s'han acabat venent a alguna multinacional. En aquest cas, potser el més preocupant és que es tracta d'un sector emergent, estratègic i de gran futur com a negoci empresarial. En canvi, empreses com Gamesa o Acciona, situades en el mateix sector, continuen en mans de capital espanyol. Més enllà dels casos de sectors en crisi o de les decisions de vendre empreses per invertir en el sector de la construcció, ¿com s'expliquen les immenses dificultats que tenen les empreses catalanes per internacionalitzar-se, per actuar en el mercat global? ¿Existien alternatives en el cas d'Ecotècnia, com ara el recolzament del sector financer del país? ¿Aquesta empresa ha rebut més suports a fora que a casa?⁴

⁴ Ecotècnia té 765 empleats i opera tres fàbriques d'encadellat d'aerogeneradors. Estan situades a Somozas i Río de Pozo, a

Innovar l'organització

Certament en el país també hi ha exemples que abonen l'optimisme i la confiança en el futur. Per exemple, és el cas de Ros Roca, la primera empresa visitada. D'un negoci creat l'any 1953 per dos amics d'Agramunt dedicat a la compra-venda i la transformació de fusta, s'ha passat poc més de mig segle després a una empresa líder mundial en la recollida d'escombraries i el tractament de residus. Des de Tàrrrega s'exporta a més de 70 països i es decideix la compra o participació en empreses d'arreu del món (a finals del 2006, l'empresa catalana va adquirir la britànica Dennis Eagle, especialitzada en recol·lectors de residus urbans, per 150 milions

d'euros; així mateix el passat octubre va entrar en la societat brasilera Usimeca, empresa líder a Llatinoamèrica en la fabricació d'equips per al tractament de residus). Però més enllà de l'èxit empresarial ja conegut de Ros Roca, la visita dels parlamentaris a Tàrrrega va posar sobre la taula una qüestió nuclear en un context de canvi i globalització del mercat: ¿com organitzar l'empresa, quina cultura interna s'ha de construir per «sobreviure» en un context en mutació permanent i aferrissada competència?

L'opció organitzativa de Ros Roca, innovadora i arriscada, va despertar un gran interès entre les parlamentàries i els parlamentaris. Tots els empleats formen part de tres o quatre equips al mateix temps, practiquen l'autogestió i trien ells mateixos el seu líder. La direcció aposta per la transparència en la informació, inclòs el compte d'explotació. De fet, el 30% dels beneficis es

Galícia, i Buñuel, a Navarra. També té una fàbrica de torres d'aerogenerador a Coreses, a la província de Zamora. L'única planta a Catalunya es troba a la localitat de Pla de Santa Maria, a la Conca de Barberà, i es dedica a emmetxar seguidors solars.

reparteix entre el conjunt dels treballadors. L'estructura organitzativa és molt poc jeràrquica, com demostra el fet que només hi ha tres nivells en l'escala salarial.

Per a Benet Maimí «és un canvi en el concepte d'empresa exportable a altres organitzacions». Josep Maria Rañé va plantejar «com seria traslladar aquest model a l'Administració. De fet, hi

EL CAS DE ROS ROCA

L'experiència empresarial de Ros Roca va despertar molt interès entre els participants a les jornades. «El nostre model d'organització és atípic: demana confiar en les persones. Tots estem en el mateix vaixell i hem de sentir-ho així. Per tant, la informació ha de ser fluïda i transparent: tot-hom ha de saber que passa en el trajecte. El perill del nostre model d'organització, que vam iniciar l'any 2005, és que va bé en un procés de creixement de l'empresa. En una situació de crisi les coses es complicarien», explica Ramon Roca.

ha persones que ja els sembla bé que els manin. En qualsevol cas, el repte de la innovació abasta productes, processos i també les relacions personals en el si de les organitzacions». Laura Vilagrà va subratllar la importància que «les empreses se centrin en les persones i que facin país a través de la internacionalització». Per a Dolors Clavell, la proposta empresarial de Ros Roca «és molt suggerent. Innovació cap endins i innovació cap enfora a través d'accions de sentit comú però que pels temps que corren semblen revolucionàries».

En l'actualitat, totes les organitzacions, sigui quina sigui la naturalesa de la seva activitat, afronten reptes molts semblants: aconseguir una major eficiència en la comunicació, tant interna com externa; generar informació i coneixement en el moment precís, quan es necessita; i optimitzar el capital humà i tecnològic per assolir els seus objectius estratègics. El model de Ros Roca sembla inspirat en el codi genètic de la xarxa Internet: participació de tothom en el procés, generació de coneixement en grup, mecanismes d'autogestió i trans-

parència de la informació. La recepta ha permès que, avui per avui, Ros Roca hagi esdevingut un referent dins l'ecosistema empresarial català. És un model exportable a d'altres organitzacions? Per què això es dona en una multinacional de propietat familiar ubicada a les terres de Ponent? Resulta més difícil d'aplicar en estructures d'organitzacions ubicades a llocs com Barcelona o Madrid?

En qualsevol cas, l'experiència del programa mostra que en el país hi ha un perfil d'empresari, segurament minoritari encara, que té un tarannà diferent, que entén que la cultura empresarial demana valors i unes formes d'organització renovades, i que a més a més, no ho fa des de Barcelona sinó des de l'interior del país, on possiblement hi ha tanta —o més— creativitat i capacitat emprenedora que a les grans zones urbanes. El repte seria com donar-los més visibilitat i suport, i donar a conèixer al conjunt de la ciutadania tot allò que passa més enllà de Barcelona i rodalies.

Recerca i cultura científica

Tant en el cas d'Ecotècnia, un símbol de les energies renovables i adquirida recentment per una multinacional d'enginyeria francesa, com Ros Roca, un cas d'èxit en un sector emergent com el tractament dels residus, la capacitat d'innovar, tant en producte com en procés —i també en l'estructura organitzativa—, ha estat un factor clau en el seu desenvolupament empresarial. La mateixa afirmació seria vàlida per a la resta d'empreses que han participat en el programa: Gas Natural, Grup Emte, Abantia, Esbrug...

Ara bé, la capacitat d'innovació té una estreta relació amb una aposta decidida per la recerca,⁵ per part de les empreses i del sector públic. I aquesta connexió és especialment certa en sectors que creixen, que encara no han madurat del tot, com les tecnologies aplicades al camp del medi ambient. Sovint s'afirma que Catalunya ha de convertir-se en una economia del coneixement, però això no vol dir empreses fonamentades únicament en les neurones i els bits, també suposa productes i serveis resultat de la recerca i el pensament creatiu i innovador.

La reflexió sobre la situació de la recerca i la cultura científica del país ha estat possiblement el gran absent de les converses entre empresa-

ris i parlamentaris durant aquest programa. I aquest és un fet clau per encarar el futur econòmic de Catalunya en un context global i una economia basada en el coneixement, entesa en un sentit ampli. De fet, les institucions europees fa temps que manifesten la seva preocupació en aquest sentit. L'any 2000 el Consell de la Unió Europea (UE), reunit a Lisboa, va acordar una declaració que afirma que l'any 2010 la UE ha d'arribar a ser l'economia basada en el coneixement més competitiva i dinàmica del món. Però el desig dels Governos no sintonitza amb la voluntat de la població, especialment dels joves: falten vocacions científiques. Si els joves no trien les carreres científiques i tècniques no assolirem en cap cas els objectius de la declaració de Lisboa. Simplement no hi haurà prous cervells i mans preparades. I això afecta especialment a comunitats com Catalunya, on no tenim recursos naturals i que, per tant, la mentalitat emprendora i el coneixement són la matèria primera fonamental per crear riquesa.

⁵ El Govern de Catalunya ha impulsat l'elaboració d'un Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació que precisament vol situar la recerca i la innovació com a prioritat estratègica en l'agenda política, social i econòmica de Catalunya. El document del comitè d'experts, que copresideixen Lluís Arola i Ramon Ollé, es farà públic aquest any 2008.

Precisament la UE, conscient que sense la complicitat de tots els agents socials no es pot construir una economia basada en el coneixement, ara fa dos anys va realitzar un exhaustiu estudi sobre la percepció dels europeus pel que fa la ciència i la tecnologia. Els resultats de l'enquesta, que va incloure els 25 països de la Unió Europea més Islàndia, Noruega i Suïssa, van ser reveladors. Certament, entre els europeus existeix una demanda latent d'informació científica i tecnològica atès que es consideren poc informats. Així mateix, el treball va deixar molt clar que hi ha una relació directa entre un interès apaïsat, petit pel saber científic i la sensació de manca d'informació. Difícilment interessa allò que no es coneix.

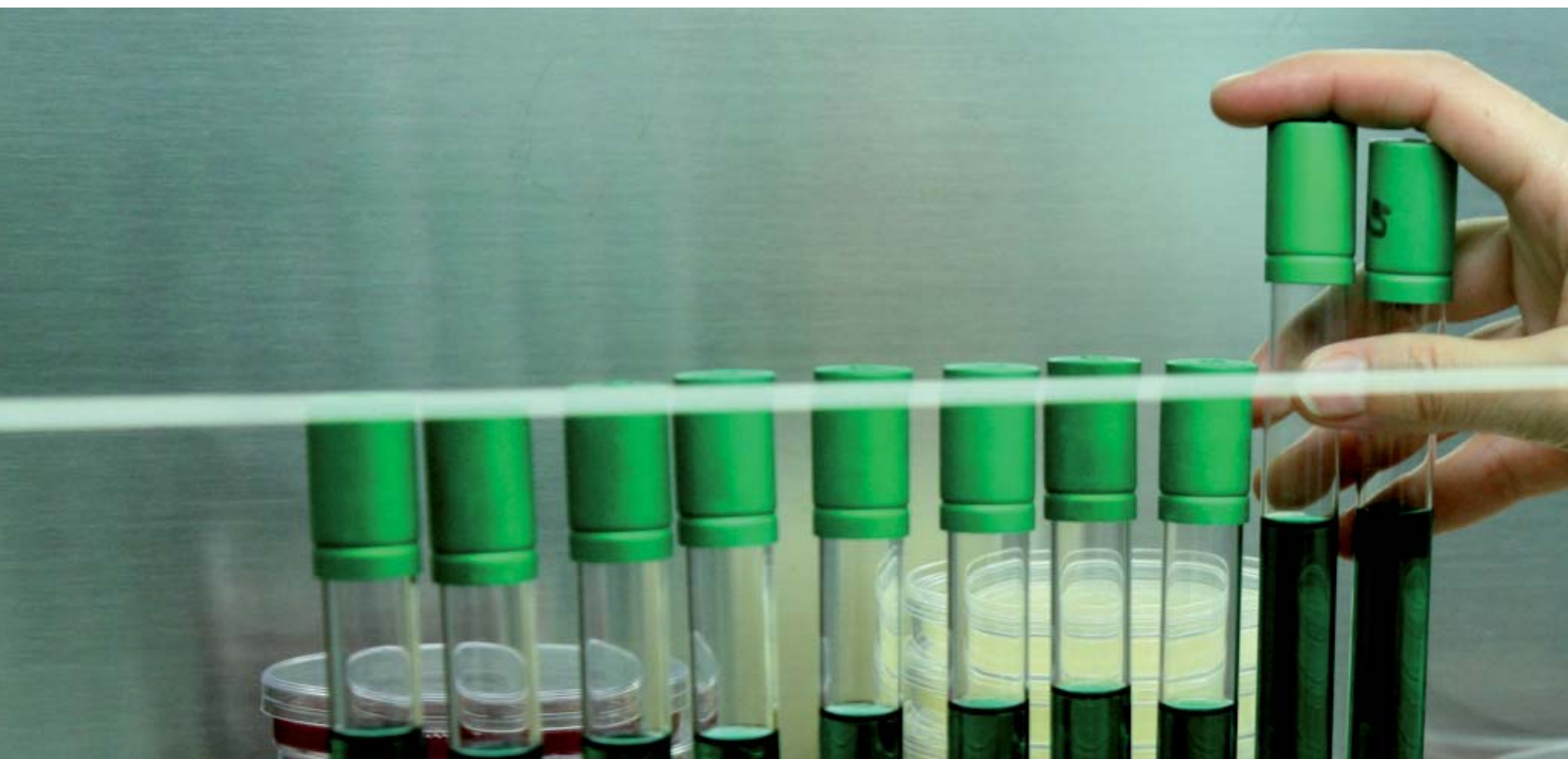
La ciència és un bon antídoto contra un parell de verins: el dogmatisme i la intolerància. També contra la superstició. Manllevant les paraules de Robert de Lamennais, controvertit filòsof i teòleg francès, «la ciència serveix per adonar-se de la vastitud de la nostra ignorància». I a més a més, cabussar-s'hi produeix plaer intel·lectual, sovint intens. Això no obstant, encara cal argumentar i defensar que el coneixement científic forma part la Cultura, en majúscules. Si la percepció del pes cultural de la ciència és petit, també són minsos els fluxos d'aquest tipus de coneixement que arriben al conjunt de la societat.

Però ens podríem interrogar —la pregunta és l'embrió de la ciència— sobre per què es necessari esforçar-se per augmentar la comprensió dels ciutadans. Potser no cal preocupar-se i ocupar-se de la qüestió si l'interès dels individus va per altres camins.

Hi ha quatre raons, sent austers en la mirada, per posar atenció al voltant de com augmentar la cultura científica i tecnològica del país.

El primer argument té a veure amb la coherència intel·lectual. Els grans descobriments

i avenços de la ciència (per exemple, l'univers heliocèntric de Copèrnic, la teoria de l'evolució de Charles Darwin, la teoria de la relativitat d'Einstein, la mecànica quàntica, el genoma humà...) tenen sempre una íntima relació amb l'ambient cultural d'una època concreta. I són fites indiscutibles en la història de la nostra cultura que el conjunt dels ciutadans mereixen conèixer. Encara que sigui per raons purament estètiques, les persones no haurien de viure al marge de la bellesa enriquidora de la ciència i de les lleis de la naturalesa.

Els segon argument és ben senzill: els desenvolupaments científics i tecnològics afecten i transformen vertiginosament la vida quotidiana. Només cal fixar-se en els artefactes que ens envolten, sigui a casa, a la feina o a la consulta

del metge. Tots ells condicionen la nostra manera de fer, d'interactuar i d'entendre el món.

El tercer argument es refereix als drets dels ciutadans en democràcia. Moltes decisions polítiques de transcendència tenen una clara vessant científica (pensem, per exemple, la construcció d'una gran infraestructura ambiental, en els límits a les tècniques de clonació, la recerca en cèl·lules mare, els organismes modificats genèticament o la regulació del dret a morir dignament). I la millor garantia per aconseguir que l'acció política resulti genuïnament democràtica es un debat públic informat, que deixi el mínim espai possible al sensacionalisme irracional. Si els ciutadans tenen un bon nivell de coneixement evitem la decadència de la democràcia i amortim el perill que un grup de savis instruïts

prenguin decisions «il·lustrades» que afectin a tothom.

Finalment, el quart argument és l'abc de la democràcia representativa: si bona part de l'activitat científica té una font de finançament amb recursos públics, és a dir amb els impostos que paguem tots, aquest suport hauria de recolzar-se nogensmenys en un nivell mínim de coneixement per part de la ciutadania.

En definitiva, una societat culta, també científicament, té respecte pel saber i atresora un gran actiu democràtic: la capacitat d'influir que tenen els ciutadans informats en la presa de decisions polítiques. L'altra cara de la moneda, un dèficit en la comprensió pública de la ciència i de la tecnologia, desperta pors irracionals i ter-

giversa les decisions polítiques. En aquest sentit, el repte és augmentar el coneixement científic i tecnològic de la ciutadania inclosa la classe política, que possiblement encara no incorpora prou l'argument científic en el discurs i en l'agenda política.

Els arguments exposats sobre la importància de la cultura científica tenen una relació directa i estreta amb el futur empresarial d'un país, Catalunya en aquest cas. Ciència, recerca, innovació, mentalitat emprenedora són parts d'un procés únic i entrellaçat, encara que a vegades es vegin, equivocadament, com a mons separats. Això potser era en el passat; avui tenen en comú una mirada interrogadora sobre la realitat amb la vocació de transformar-la per crear coneixement i riquesa.

En aquest sentit, l'aposta per la recerca, el foment de l'actitud innovadora, les fórmules perquè existeixi un suport real i efectiu als emprenedors han tingut ben poc protagonisme en el programa «Empreses-Parlamentaris». En futures interaccions, el Parlament de Catalunya i FemCat potser haurien d'incidir més en aquests aspectes.

La cultura del no

Una qüestió habitual en les trobades entre parlamentaris i empresaris ha estat la infinita dificultat de tirar endavant noves infraestructures energètiques i ambientals malgrat l'acord sobre la seva necessitat. L'oposició social a aquestes instal·lacions, també anomenada «cultura del no», és un fenomen complex i que s'explica per causes diverses: les dinàmiques locals i territorials; la manca d'una tradició de cultura política basada en la transparència i també una certa ignorància científica dels protagonistes. En

aquest sentit, i com es comentava més amunt, una societat amb més cultura científica faria més fàcil el debat racional sobre les infraestructures ambientals. De totes maneres, la responsabilitat de «l'epidèmia de la cultura del no» que recorre el país és compartida: mitjans de comunicació, Administració, partits polítics, empreses... tots tenen la seva part de responsabilitat. Així, per exemple, les qüestions estratègiques per a Catalunya, —i el tema energètic i ambiental ho són d'estratègics— haurien de quedar fora de les lícites confrontacions i els tacticismes electorals dels partits polítics.

Si posem l'atenció en els moviments socials sorprenen una mica que, després que Catalunya fos capdavantera a l'Estat en la iniciativa ciutadana per denunciar els problemes ambientals i en la lluita per abordar-ne la solució, l'actitud generalitzada dels catalans envers aquests (que, si en part s'han resolt o encarrilat, no han deixat al-

hora d'augmentar i diversificar-se en fer-ho les nostres demandes sobre els recursos naturals) correspon ara a una doble actitud:

PAISATGE I AMBIENT

L'actual procés d'elaboració d'una Llei del Paisatge va portar Ramon Carbonell a plantejar si s'ha de prioritzar el paisatge o el medi ambient. Per a Ramon Espadaler, «la qüestió paisatgística és molt complexa però en qualsevol cas no podem posar en contradicció paisatge i medi ambient». Salvador Milà va subratllar que «cal superar la falsa contradicció entre paisatge i medi ambient. No té cap sentit. La planificació i la valoració han de ser úniques».

El debat sobre el impacte en el paisatge és habitual en el cas dels parcs eòlics. Per a Eudald Casadesús «l'impacte dels aerogeneradors sobre el paisatge és relatiu». Segons Josep Maria Rañé, «el model per implantar energies renovables a Catalunya és molt liberal, molt poc intervencionista. El resultat és que acaba provocant conflictes socials i territorials importants». Per a Salvador Milà, «hem de canviar el paradigma. Estem en un context de lluita contra el canvi climàtic i, per tant, cal un nou pla d'energies renovables. L'Administració ha de definir el terreny de joc, s'han d'impulsar els processos de participació i cal compensar, de forma racional, als municipis i a les comarques. Ni el parcs eòlics, ni els polígons industrials estan al barri de Pedralbes. Per construir-los s'aprofiten recursos territorials, i això cal tenir-ho molt present. Per altra banda, un sistema de concurs públic afavoriria la competència»

Per un cantó, la contestació radicalitzada, diferent de la que va caracteritzar la lluita ecologista de fa anys, perquè ara no es proposen alternatives, o aquestes són maximalistes i, per tant, inassolibles a termini mitjà, i no diguem ja curt. No volem parcs eòlics, però tampoc centrals tèrmiques, ni nuclears, ni de cicle combinat. No volem ecoparcs, però tampoc incineració, ni magatzems d'alta seguretat per als residus perillosos, ni ens abelleix reciclar els domèstics. No volem transvasaments, però tampoc depurar millor, estalviar aigua, des-salar-la; i, en canvi, volem gaudir (i que el nostre

turisme gaudeixi) de tots els avantatges d'un país imaginari on l'aigua neta és abundant i es pot fer servir per omplir piscines, regar camps de golf, transformar erms en regadius, etc. S'explica, en part, per una tradició política poc disposada a una participació i una transparència real.

Per l'altre cantó, un «passotisme» preocupant. Tots estem tips de veure com hi ha gent que segueix llençant la llauna o l'ampolla de refresc buida al mig del carrer, la burilla encesa per la finestreta del cotxe en carreteres que travessen boscos, la brossa sen-

se seleccionar al contenidor general; no fem cas del règim més econòmic pel motor del nostre vehicle particular, ni apaguem el motor quan és evident que hi ha cua per estona, ni acostumem a deixar l'automòbil a casa en ocasions en què seria perfectament prescindible i podríem usar el transport públic. Les nostres administracions segueixen fent campanyes a favor de l'estalvi d'aigua, del bon capteniment al bosc o d'altres però aquestes no tenen tot l'efecte que es busca, i cada cop el retorn és més magre.

CULTURA DEL NO I ESCENARIS FUTURS

Catalunya necessita infraestructures ambientals però hi ha, en molts casos, oposició social a construir-les i posar-les en marxa. La presència de la cultura del no a Catalunya té causes —algunes d'arrel històrica—, i responsabilitats diverses. Per a Dolors Clavell, «en els darrers anys hem après algunes coses sobre com fer les coses. Tenim l'exemple del Pla de presons: explicar bé les coses i després repartir les infraestructures de forma equitativa en el territori». Segons Josep Maria Rañé «hem de portar la dialèctica social cap a la racionalitat. Certament l'acció política ha de garantir la seguretat i també l'acceptació social. L'únic camí per tirar endavant les infraestructures que necessitem donar informació i anticipar-nos a l'esclat dels conflictes».

En qualsevol cas, en un context de cultura del no, el sector de l'energia i el medi ambient són claus per encarar el futur de Catalunya. «L'energia és un sector estratègic però socialment no hi ha aquesta percepció. És un sector poc transparent, on els operadors tenen un gran protagonisme i que caldria repensar per assegurar l'interès general», assenyalava Oriol Pujol.

El pes de Catalunya, baixa o puja?

En els darrers anys les xifres macroeconòmiques indiquen que Catalunya ha perdut pes econòmic respecte al conjunt d'Espanya. Certament, la descentralització i l'Estat de les autonomies ha anat molt bé a la majoria de zones d'Espanya. És més, ¿el desenvolupament de l'Estat de les autonomies no haurà estat un factor clau en el *boom* econòmic espanyol dels darrers anys?

En relació a les polítiques ambientals, la nova realitat espanyola —i també europea— ha suposat nous reptes per a Catalunya, com ara afrontar el dúmping ecològic entre les diferents comunitats autònomes: les empreses catalanes estan sotmeses a una legislació ambiental més exigent que la de la resta del territori espanyol. El resultat és que especialment en sectors extensius és habitual que les empreses decideixin marxar de Catalunya. Certament les que resten tenen un llistó ambiental ben alt, és a dir són organitzacions eficients i que consideren les polítiques ambientals com un factor estratègic i de competitivitat.

DÚMPING ECOLÒGIC I EXPECTATIVES FRUSTADES

La problemàtica del dúmping ecològic entre les diferents comunitats autònomes ha estat un tema habitual a les jornades. Per a Ramon Espadaler «és fàcil posar el llistó alt, en aquest cas de la legislació ambiental. El perill és crear unes expectatives que no s'arriben a complir. El resultat és la frustració. A més a més, el context és determinant: si les comunitats autònomes veïnes tenen una legislació menys exigent, algunes empreses decidiran, com ha passat, marxar de Catalunya». Per a Josep Maria Rañé, «no es pot pactar el reglament de caça amb les perdius. Aprovem lleis que després hem de reformar. Els partits polítics correm el perill de fer curses desbocades: a veure qui posa el llistó més alt. Segurament caldria establir períodes transitoris, per exemple de 5 a 10 anys, per facilitar l'adaptació dels agents socials i econòmics».

D'altra banda, des d'una perspectiva europea, sembla que la dinàmica comunitària no va a favor de la nostra realitat empresarial. A Brussel·les la perspectiva mediterrània no és l'hegemònica i és a Europa on finalment es codifica la genètica legislativa ambiental. Des de la perspectiva mediterrània i catalana, tenim un dèficit de poder polític que dificulta la defensa dels nostres interessos. Hi ha manera de revertir aquesta situació?

I és clar, les xifres macroeconòmiques també indiquen —encara que hi hagi una tendència

a amagar-les dins el calaix— la minsa inversió pública en infraestructures per part de l'Estat a Catalunya en els darrers anys. Per exemple, una xarxa de transport públic que no funciona perjudica el medi ambient i la competitivitat de qualsevol economia.

El context objectiu no invita a l'optimisme. Fins i tot alguns dels parlamentaris participants va subratllar el pessimisme de la classe empresarial catalana. És cert que en les darreres dècades, l'univers empresarial català ha notat els efectes

de la selecció natural. Aquells més febles, menys preparats han desaparegut. Altres han llençat la tovallola —s'han venut— abans de començar el partit i s'han «refugiat» en el totxo i en la Borsa. Però d'altres han sobreviscut i fins i tot s'han internacionalitzat. No sense dificultats. Un dels factors, entre d'altres, que dificulten la internacionalització de les empreses catalanes és la reticència dels professionals a la mobilitat. Ens costa marxar, encara que sigui temporalment, del lloc on hem nascut i viscut tota la vida. Durant la visita a Ros Roca, es comentava la dificultat que té l'empresa per contractar professionals d'altres zones de Catalunya. El resultat és que l'empresa contracta i forma a persones de la zona davant les dificultats de trobar professionals disposats a establir-se a Tàrraga i rodalies. Aquest no és un tema menor a l'hora de fer empresa en un món global. La solució podrien ser els immigrants amb una certa formació que arriben a Catalunya, per exemple molts llatinoamericans, i que caldria incorporar i formar en la cultura empresarial de cada organització, de cara a ser agents d'una possible expansió internacional.

En qualsevol cas, més enllà de les xifres macro-econòmiques i de si Catalunya perd o guanya pes econòmic en el conjunt d'Espanya, les empreses visitades, que són finalment les realitats concretes i tangibles, desperten una certa esperança sobre el futur.

La principal conclusió d'aquest relat, que en cap cas aspira a l'objectivitat, és que una nova generació d'empresaris fills dels anys 60 intenten construir una nova cultura industrial, una nova modernitat, una forma diferent de fer i entendre l'empresa a Catalunya. Ho fan per obligació però s'intueix que també per convicció. Dit en altres paraules, el programa «Empreses i parlamentaris» ha explicitat que si més no en sectors emergents com el medi ambient, el llibre de ruta habitual no serveix. Les formes de fer de l'Administració, de l'empresa, dels usuaris, i també del legislador han de canviar i, de fet, estan canviant. La realització d'una experiència com aquesta és un símptoma de que les coses es mouen, canvien. Afortunadament.

In fide

Lluís Reales, gener de 2008

Discurs del president del Parlament de Catalunya

Molt bon dia. Benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya. El 2 de maig de 2006, la fundació FemCat, en una audiència aquí, al Parlament, ens va presentar una proposta francament interessant, que de seguida vam entendre que era una necessitat. Era un programa d'acostament, empresa - Parlament, empresaris - parlamentaris.

La VII legislatura va acabar abans d'hora i, per tant, no vam tenir marge per poder tirar endavant la idea i en començar la VIII legislatura es van reprendre els contactes. El fet de partir d'una idea ja treballada i plantejada amb anterioritat ens donava un cert avantatge. Jo en vaig parlar amb els presidents de tots els grups parlamentaris, els quals van acollir la idea amb entusiasme, i dic «amb entusiasme» perquè és veritat, és a dir, els va semblar una iniciativa excel·lent, i per tant hi ha haver complicitat per part de tothom.

Tot això es va anar treballant fins que el dia 14 de juny vam signar el conveni de col·laboració per impulsar el programa «Empre-

ses i parlamentaris», que avui ja comença a caminar.

La legislatura passada vam parlar molt del Parlament obert, per tant de la necessitat que el Parlament tingués, d'alguna manera, aquesta voluntat d'obrir-se i que la ciutadania pogués saber què es fa aquí, com es fa..., la màxima transparència possible. Aquesta legislatura penso que a més a més del Parlament obert, i així ho vaig expressar en el meu discurs d'investidura, hem de parlar del Parlament connectat a la realitat. És a dir, oberts, però a més a més sabent què passa a la societat, a la societat en la qual nosaltres discutim els problemes i on hem de fer propostes en tots els sentits perquè les coses funcionin millor, cadascú des de la seva òptica política, òbviament, però tots amb la responsabilitat que aquest país funcioni millor.

I, francament, la proposta de la fundació FemCat encaixa perfectament amb això, amb totes dues coses: Parlament obert, però al mateix temps Parlament connectat a la realitat.

Si volem estar connectats a la realitat, hem de ser conscients que la societat ha canviat molt, que el món ens planteja nous reptes, que el món ens planteja noves maneres de funcionar, de veure les coses, noves prioritats, tant des del punt de vista empresarial com des del punt de vista polític. No vam dubtar gens en el moment que es va plantejar que el primer programa havia de ser entorn del medi ambient: la gestió de residus, la gestió d'aigua, la gestió d'energia, que són qüestions no solament d'interès creixent, sinó que són absolutament estratègiques en molts aspectes, des del punt de vista de la qualitat de vida de les persones, des del punt de vista econòmic, empresarial, des del punt de vista del que és el món globalitzat, el món del segle XXI que vivim.

Jo diria, a més, si m'ho permeten, que el programa encaixa també amb dos aspectes que demanem políticament al país. D'una banda, aquesta necessitat d'adaptar-se al nou món, a la nova societat del segle XXI, demana poder prendre mesures des del coneixement de la proximitat, és a dir que, d'alguna manera, el que exigim amb relació al nostre autogovern també ens ho hem d'exigir a nosaltres mateixos. Per tant, la proximitat que volem en altres àmbits, l'hem de poder aplicar al país. Avui han canviat moltes coses: la manera de portar les empreses és evident que ha evolucionat, la manera de fer parlamentarisme també evoluciona, i en la manera de fer política, per tant, el contacte amb el ciutadà, la proximitat a les coses que passen, cada vegada serà més important.

I, després, el segon aspecte que jo també voldria destacar i que demanem políticament al país és aquesta implicació comuna: sumar, col·laborar, fer front de manera col·lectiva als reptes comuns. I voldria remarcar la participació de les empreses del sector, a les quals agraeixo amb tota la consciència el fet que siguin avui aquí i que participin en aquest programa, i també a tots els grups parlamentaris. En definitiva, els agraeixo aquesta voluntat compartida de ser útils i efectius a la societat, que uns representem i els altres, d'alguna manera, construeixen.

Voldria acabar les meves paraules felicitant i agraint també l'esforç que ha fet FemCAT, la idea, el fet d'adaptar-nos a una idea que existeix però que a Catalunya no havia tingut concreció i l'esforç que s'ha fet des del punt de vista de la fundació, també de les seves empreses. Per tant, aquest és un projecte que en un moment determinat vam somiar, que després vam començar a concretar i que, com deia abans, avui comença a fer les seves passes, la qual cosa penso que és una excel·lent notícia per a tots plegats: per als grups parlamentaris, per als empresaris, per a la fundació, per al Parlament, però també per a la societat catalana.

Vull agrair, evidentment, al senyor Folch el seu mestratge. Em fa l'efecte que la seva funció i el seu coneixement seran indispensables en aquestes primeres sessions.

I res més. Tinc la sensació que avui fem una cosa important, i així els ho vull manifestar, i ho vull compartir amb tots vostès.

Ponència marc doctor Ramon Folch

Senyores diputades i senyors diputats, senyora secretària general, president i membres de FemCat,

És una situació especial la que se'm presenta avui aquí, i començaré la meva intervenció amb una evocació d'aquesta última qüestió que ha estat plantejada pel senyor Lluís Reales, perquè, efectivament, no tan sols aquesta casa, sinó aquesta sala en particular, em remet a períodes extremament creatius, tensos i crec que molt estimulants en el seu moment —i transcendents per a la nostra història contemporània—, dels quals vaig tenir el privilegi de ser un dels petits protagonistes, primer en tant que Secretari General de les primeres eleccions parlamentàries de la democràcia restaurada, i després com a primer Oficial major del reconstituït Parlament de Catalunya. He de dir, però, que han hagut de passar vint-i-set anys perquè es presentés una oportunitat de tenir una nova activitat —més enllà de les presències ocasionals en actes institucionals, recepcions i coses d'aquest estil. Així és que em sento extremament honorat. Honorat, en primer lloc, per la confiança de què he estat objecte per part de FemCat, i, en segon

lloc, per tenir l'oportunitat d'estrenar, encetar aquestes sessions de reflexió i de debat entorn de les relacions del sector empresarial amb el món legislatiu.

En aquesta funció m'acompanyaran, i en molts moments tindran un destacat paper de lideratge, dues persones del meu Estudi —o vinculades al meu Estudi. Per una banda, el senyor Ivan Capdevila, enginyer industrial, que és el director tècnic d'ERF; per altra banda, el senyor Lluís Reales, que és un professional de la comunicació, col·laborador regular d'ERF, que probablement coneixen prou per les seves constants presències i intervencions en els mitjans de comunicació. El senyor Ivan Capdevila té la responsabilitat de l'organització tècnica d'aquestes sessions; el senyor Reales té la responsabilitat —ja ho ha comentat el senyor Gummà— d'actuar com a relator i moderador de les sessions.

Penso que aquesta sessió —de fet, tot aquest cicle— neix, o comença, o és fruit, més exactament, d'un d'aquells fenòmens històrics tan tradicionals pels quals, tal com l'aigua quan arrenca el bull o qualsevol matràs quan es

produeix una cristal·lització, de manera simultània fenòmens semblants es produeixen alhora —és característic de tots els sistemes que cristal·litzen; es van produint les condicions objectives perquè passin les coses i les coses passen de cop i tot d'una. Aquests dies, efectivament, s'acumulen fets significatius. Encara que us resulti una mica tòpic, permeteu-me que comenci pel més vistent —no sé si el més important, però almenys el més vistent—: el premi Nobel de la Pau és concedit a l'IPCC, el Panel Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic, i a Al Gore. És la primera vegada que un premi Nobel pren aquest caràcter, encara que d'altres premis Nobel de la Pau, com el concedit a Wangari Maathai, també d'alguna manera ja estava relacionat amb aquests temes, però no d'una forma tan explícita a la qüestió de caràcter ambiental.

Però és que avui mateix —ara mateix, per ser exactes— té lloc a Barcelona, al World Trade Center, la primera sessió pública de la Convenció Catalana del Canvi Climàtic, convenció l'esperit de la qual està extremament vinculat amb els temes que avui aquí abordarem; no únicament per la temàtica, sinó per la manera de fer, per la voluntat de posar en contacte tots els agents que intervenen en un determinat procés, amb independència que es moguin habitualment en el terreny de l'empresa o en el camp legislatiu o en altres àmbits de la política o de les organitzacions socials, per consensuar o, com a mínim, donar audiència a les diferents maneres de contemplar la realitat. Aquesta és una novetat relativa de la màxima transcendència que penso que marcarà un tombant entre les decisions preses, legítima-

ment però unilateralment, per qui tanmateix les pugui prendre, o les decisions igualment preses per qui les pot prendre, però sabedor que les adreça a un col·lectiu la receptivitat del qual serà molt procliu a aquesta decisió en la mesura que ja s'hauran produït uns debats, uns intercanvis d'impressions i uns coneixements mutus de les coses sobre les quals legislem.

A aquest moment s'hi arriba després d'un any en què han passat encara moltes més coses, i particularment dues, la transcendència de les quals estic convençut que no els passa desapercebuda. En primer lloc, la publicació de l'informe Stern, encarregat pel Govern britànic a l'economista Nicholas Stern i fet públic per l'aleshores primer ministre britànic Tony Blair, que representa per primera vegada el desembarcament quantitatiu, parametritzat en termes econòmics, de la dimensió de la problemàtica ambiental en el domini de la política. L'informe Stern, que va provocar una sotragada importantíssima i que va tenir com a corol·lari, directe o indirecte, el reposicionament de la Comissió Europea a primers d'any, de l'any que som, probablement és molt objectable des del punt de vista economètric —probablement. És més, probablement moltes de les apreciacions o escenaris que imagina no són ajustats. Això també va passar amb l'informe Meadows, encarregat pel Club de Roma —el famosíssim informe Meadows—, ara fa vint anys, que tenia raó en els aspectes qualitatius i s'equivocava —en aquest cas fins i tot estrepitosament— en els quantitatius.

Hi va haver dues maneres de valorar l'informe Meadows, com ara també hi ha dues ma-

neres de valorar l'informe Stern. Els qui, per interès detractor o simplement per biaix professional, fixen estrictament la seva atenció en l'encert o l'error del número, en minimitzen la importància. Però els qui, amb voluntat d'entendre per on van els trets, es fixen en les idees que emergeixen d'aquest informe relativitzen aquests, diríem, errors o estimacions quantitatives i es fixen en el fet fonamental: la direcció en què va és la correcta o la incorrecta? I tant l'informe Meadows com l'informe Stern jo crec —avui dia dir «jo crec», excusin-me, és un recurs retòric perquè hauria de dir: «afirmo»— és realment la correcta; tenen raó, tenen manifestament raó.

L'informe Stern va representar una gran sotragada perquè per primera vegada va dir: «Aquest tòpic, iteradament repetit, que fer front a les qüestions ambientals està molt bé però resulta massa car, és radicalment fals.» El que resulta realment massa car és no abordar-les, perquè després cal fer front a les conseqüències de no haver-ho fet i el cost final de l'operació acaba sent infinitament més car que no hauria estat prendre les mesures oportunes perquè no passessin les coses, sense comptar el cost de la disfunció, és a dir, el cost del patiment, el cost de la problemàtica socioeconòmica associada a la disfunció —sense comptar aquesta externalitat; només en cost directe.

L'aparició de l'informe Stern, dic, va ser la primera d'aquestes grans campanades. Però quan encara no ens n'havíem refet, perquè això va passar exactament el 26 d'octubre, a la primeria de febrer es va reunir, com fa cada

quatre anys, l'IPCC a París, en aquest cas, per fer públic aquest informe quadriennal, que ja fa vint anys que fa, en què es precisaven les autèntiques dimensions —que ara ja eren molt més que models; ja començaven a ser, doncs, senzillament equacions i interpolacions ja pràcticament— del fenomen del canvi climàtic.

És clar, la suma de les dues coses va provocar un reposicionament molt important dels sectors polítics, sobretot, i —també s'ha de dir— de determinats sectors empresarials que ja havien anat percebent en els últims temps que, més enllà del pintoresquisme, de la faramalla de certes expressions potser una mica marginals que acompanyaven moltes vegades l'emersió d'aquestes idees, hi havia un fet substantiu, un fet capital, un fet important, i és una girada paradigmàtica real, comparable probablement a la que s'havia produït, doncs, a finals del XVIII i en alguns aspectes a començaments del XIX, quan, per dir-ho de pressa, curt i ras, emergeix la idea que va portar a la societat industrial i que en definitiva va representar el desplaçament del control dels mitjans de producció del primari al secundari i, per tant, també el desplaçament de la noblesa per la burgesia. Està passant una cosa semblant, és un fenomen d'aquest estil, del qual convé destriar el gra de la palla.

Aquest fenomen està basat, en primer lloc, en una idea fonamental i bàsica, que és la idea de la globalització, que havia estat prèviament popularitzada en termes mercantils, jo crec que equivocats, per designar l'obertura mundial de determinats mercats. Això és el que ha desencadenat tantíssima oposició de determinats

sectors, diríem, progressistes als fenòmens de la globalització quan, en realitat, tot plegat era un equívoc, perquè la gran novetat del segle XXI, precisament, és que els humans de la Terra comencem per primera vegada a comportar-nos com s'ha comportat la Terra mateixa des de sempre, és a dir, com un únic sistema.

Hi ha una figura molt bonica, que és adonar-se que la problemàtica del canvi climàtic és la ineluctable expressió de la unitat del sistema terrestre. És impossible saber qui ha emès cada gram de CO₂ diluït a l'atmosfera, però és l'única atmosfera, que compartim tots. Per tant, és evident que l'atmosfera està globalitzada, és evident que els oceans estan globalitzats i, si m'ho permeteu, també és evident que està globalitzat el codi genètic i tots els éssers vius —tots, des del bròquil fins als que estem asseguts en aquesta taula— participem del mateix sistema genètic i per això precisament és possible fer l'enginyeria genètica.

Per tant, la globalització és una característica intrínseca de la biosfera i som els humans que, durant segles, mil·lennis, hem funcionat desglobalitzadament. Però, a mesura que desglobalitzadament hem anat creixent, hem creat un sistema global desglobalitzat. I aquest sistema global desglobalitzat, com és lògic, no funciona perquè la quantitat de fronteres i d'interfícies que grinyolen entre elles és molt gran. I el que passa ara és que, a partir de la constatació i de la magnitud d'aquests temes del canvi climàtic, etcètera, ens enfrontem amb la realitat de la globalització, hi insisteixo, entesa en aquests seus, al meu entendre, veritables termes, no amb l'explotació astuta

de mercats captius, que alguns han pogut fer en algun moment, aprofitant-se precisament del fet o la paradoxa que el sistema no estava globalitzat; llavors deien que tenien una actitud global quan en realitat tenien una actitud d'exportació de les estratègies locals, que és una altra cosa molt diferent.

Aquesta globalització anirà portant progressivament a moltes coses; probablement, encara que ara pugui sonar sorprenent, a una moneda mundial algun dia. I al final, en realitat, el que passarà és que serà veritat, doncs, la ciència-ficció dels contes del Diego Valor, de quan jo era petit, no?, que la unitat de gestió serà la Terra i ja està. I, per tant, hi haurà la Terra, amb la moneda de la Terra i amb la gestió. I, després, subsectors dins d'aquesta Terra —bé, també ara hi ha municipis dins de Catalunya i no passa res.

Bé, el fet és que, com a conseqüència de tot això, d'aquest sotrac tan gran, la mateixa Comissió Europea es posiciona de seguida, com recordareu —parlem de coses recentíssimes, esdevingudes aquest any—, i anuncia canvis importants en la seva política energètica. Aquests canvis energètics tenen, és clar —no s'escapa, això, a ningú—, conseqüències ambientals, per una banda, i econòmiques també, per una altra.

Per tant, el que avui d'alguna manera abordem aquí no és, com segurament hauria pogut passar només cinc o sis anys enrere, una raonable reflexió sectorial per corregir qüestions d'una certa importància marginal, sinó que és un avís per a navegants a la línia de

flotació de l'actual moment sociopolític que vivim, perquè abordem les coses capitals, és a dir, des del model d'organització sociopolítica fins a la gestió dels grans recursos bàsics, de les quals coses totes les altres —i ho subratllo— al capdavant no passen de derivades segones o terceres.

En tota aquesta qüestió és extremament, al meu entendre, estimulanti i significatiu, doncs, que s'hagi produït un acord entre aquests dos sectors tan significatius i transcendents, el sector empresarial, representat en aquest cas per FemCat, i l'univers legislatiu i executiu —especialment legislatiu, és clar—, representat per vostès, en tant que diputades i diputats del Parlament de Catalunya.

Per entendre tot això em penso que pot ser pertinent fer una breu repassada a la mateixa història de l'empresa catalana en el sector energètic primer, i ambiental després —dic «primer energètic» perquè les qüestions ambientals tenen una trajectòria molt més curta. Nosaltres tenim una tradició industrial endògena important però modesta, i això sembla una contradicció; en realitat és simplement una paradoxa. És important perquè no podríem explicar la Catalunya moderna sense aquesta tradició, però és modesta perquè sempre ha tingut les dimensions que ha tingut. És a dir, segurament, si algú volgués fer la història de l'empresa familiar, és molt probable que es fixés en Catalunya com a lloc ideal per mostrar-la. La quantitat d'empreses que han estat o són familiars a Catalunya, bé, no té ni fi ni compte. L'empresa gairebé, a casa nostra, és l'emanació industriosa del

que ja feia la família tota la vida, per entendre'ns; no neix d'un sector financer potent o d'una decisió governativa, sinó que neix de la feina quotidiana, de cada dia, que es transforma en petites unitats productives organitzades i dóna lloc a empreses.

Això té molts avantatges però també molts inconvenients. Tenim una manifesta dificultat en els canvis d'escala, perquè aquestes empreses petites poden fer dues coses: o quedar-se com a petites i llavors no poden fer front a la dimensió escalar de les qüestions que avui dia es presenten, o créixer. I, quan creixen, ja ho sabem, moltes no són capaces de fer la transformació corresponent i acaben dissolent-se, o bé acaben venent-se a tercers, que és el que passa cada dia a casa nostra. És a dir, la trajectòria d'un nombre massa gran d'empreses catalanes és la de néixer laboriosament, créixer i, quan té una mida determinada, vendre's a un tercer que l'absorbeix. Això ho veiem constantment.

I, per altra banda, una altra característica negativa, al meu entendre, nostra, en general de les empreses i específicament també les del sector energètic, és una escassa tradició, amb totes les excepcions que vulgueu, en el món de la recerca, el desenvolupament i la innovació. Sí que ara ens hi posem, però no venim d'aquí. És a dir, la nostra ambició estereotípica era ser «el representant de», era anar a comprar els drets per fer no sé què. De manera que l'empresari fonamentalment era la persona que aconseguia una representació quan hi havia una certa dimensió, o bé una patent, o bé una màquina que anava a com-

prar, doncs, a Düsseldorf, per entendre'ns. Les possibilitats que endogènicament fóssim nosaltres els qui protagonitzéssim aquesta línia eren petites i la nostra tradició en aquest domini és molt modesta.

En el terreny de l'energia i el territori, que van molt lligats —justament ara, abans de començar, en parlàvem—, la nostra història industrial està lligada a l'aigua, a l'aigua com a força motriu. A altres llocs està lligada al carbó o està lligada al gas; a casa nostra està lligada a l'aigua, forma part de les quotidianitats que potser no veiem, de tan comunes com són, però que insistentment deixen aquesta empremta en forma de les colònies industrials, que encara avui esquitxen tots els rius, fonamentalment el Llobregat, el Cardener, i en menor mesura altres rius del nostre sistema hidrogràfic, com a expressió d'aquest fet. És a dir, a la que es necessita força industrial, es recorre bàsicament a l'aigua. Després, moltes d'aquestes indústries comencen a funcionar amb vapor, és veritat, però algunes conserven l'aigua o bé reconverteixen el que havia estat l'aigua com a força motriu en petites centrals hidroelèctriques.

I això no deixa de resultar també una paradoxa en un país que d'aigua no en té. Cosa que ens porta a recordar, amb lúcida humilitat, la nostra sorprenent condició. És a dir, no tenim cap condició objectiva prèvia que faci preveure que hàgim arribat on som. Hem arribat aquí gràcies a un esforç tremend perquè no tenim matèries primeres, no tenim una posició geoestratègica gaire favorable, hem tingut una posició geopolítica fatal durant segles, com és públic i notori, i, a més a més, no tenim recursos naturals. I,

és clar, amb aquest currículum és sorprenent que hàgim aconseguit sortir-nos-en.

Però el fet és que ho hem aconseguit. Probablement perquè aquesta estructura o aquesta microestructura de l'empresa familiar tenia l'habilitat d'aprofitar també microoportunitats. Com que de macrooportunitats no n'hi havia, qualsevol macroestructura tampoc no hauria funcionat. Ara, les microoportunitats eren aprofitades pels microaprofitadors i així hem arribat on hem arribat.

Però ara hem de ser capaços de canviar d'escala, perquè el moment, el signe del món, com deia, està a punt de descavalcar històricament, per anacrònic, el que només dos segles enrere era una singularitat positiva. I hem d'entendre que moltes virtuts del XIX esdevindran seriosos vicis del XXI, per entendre'ns.

Bé, hem tingut alguna presència estrangera determinant, entre les quals destacaré —al meu entendre, si més no en el context de què parlem avui— la més important, l'aparició de la Barcelona Traction, Light and Power, *La Canadenca*, que inicia el gran procés d'electrificació de Catalunya i que subministra una energia realment alternativa en termes de funcionament industrial. La tradició extraordinària de Catalana de Gas, que és importantíssima i que era una de les empreses més notables que s'han generat al nostre país, no té gran cosa a veure amb aquest món industrial fins fa quatre dies, i convé no perdre-ho de vista, perquè Catalana de Gas neix com una empresa d'enllumenat estrictament i és una empresa d'enllumenat durant molts

anys. I després esdevé una empresa de calefacció, per entendre'ns. Per tant, té unes determinades funcions però no són precisament les d'estar darrere la indústria. És ara que sí, que el gas natural té unes aplicacions industrials manifestes i sobretot que, a través de les centrals de cycle combinat, una de les quals anireu a veure, passa a tenir un paper determinant en la generació elèctrica, que és el *carrier* energètic per antonomàsia.

És a dir, l'electricitat —que és una expressió energètica, no és una font d'energia; el gas sí però l'electricitat no— té l'avantatge, en canvi, que és una mena de comodí; és a dir, podem generar electricitat a partir de l'aigua, a partir del gas, a partir del petroli, a partir de l'energia nuclear i, un cop la tenim generada, és un *carrier* que llavors serveix per a qualsevol cosa, per il·luminar, per fer funcionar un motor o perquè vagi la ràdio. És clar, tot això han estat transformacions tecnològiques sense les quals el sistema econòmic actual no s'entendria. Però, sigui com sigui, aquest paper important que té el gas avui dia en el sector productiu i industrial no l'ha tingut durant el segle XIX perquè es dedicava a una altra cosa completament distinta.

Per tant, fonamentalment hem tingut un món mogut per aigua i, després, mogut per electricitat que, al seu torn, era generada per aigua, perquè l'electricitat ha estat hidroelèctrica en els seus començaments, durant dècades i dècades. Ara estireu el fil, la Barcelona Traction, a partir d'un famosíssim procés desencadenat al jutjat de Reus —què us he de recordar?— doncs acaba esdevenint la FECSA, de la mà

del March —vull dir de Joan March—, en un moment polític, doncs, determinat i el franquisme se n'aprofita. I aquí comencem a descarrilar perquè, quan comencen a generar-se aquestes grans empreses de caràcter energètic, altres que Gas Natural, per més que es diguin Forces Elèctriques de Catalunya, en realitat estan completament marcades per aquesta història i depenen d'unes altres circumstàncies, com després s'ha demostrat.

Bé, i avui dia ja són un nom, perquè FECSA o Enher —que també neix aquí; però Enher ja neix clarament durant el franquisme— avui dia, doncs, són pràcticament marques d'una empresa anomenada Endesa. És així. I han existit altres coses; ha existit Hidroelèctrica de Catalunya; ha existit Hifrensa, que va ser l'empresa promoguda, entre altres, per Pere Duran i que va impulsar la primera central nuclear, és a dir, la de Vandellòs. Però això són més aviat les excepcions que no pas la regla. I ara Gas Natural —aquí en tenim un representant qualificat—, doncs, és hereu, en part, d'aquella tradició de Catalana de Gas, però jo crec que és una empresa en el fons molt refundada sobre ella mateixa. És a dir, li passa com a l'empresa Tabacs de Filipines, que ni es dedica al comerç de tabac ni està radicada a les Filipines, però, en canvi, es diu així perquè és la refundació d'una empresa que va començar fent aquestes coses.

La situació actual d'aquestes grans empreses del sector energètic més aviat és una mica preocupant a casa nostra. Ja m'he referit a la situació d'Endesa o d'Enher, que han desaparegut en termes de capacitat nostra de poder-les controlar. No em referiré —però si dic que no m'hi

referiré, ja m'hi refereixo, ja ho entenc—, doncs, a tot el pas de dansa viscut per l'OPA famosa sobre Endesa, etcètera. I tenim el que tenim.

Altres notícies no estimulants, ja més lligades a aquest nou front, a aquesta nova frontera, a aquest *new deal* energètic que seria l'energia eòlica, les trobem en la trajectòria d'Ecotècnia, per exemple. Ecotècnia, que jo l'he vista néixer i, en certa manera, gairebé com a llevadora, perquè amb els enginyers que en van tenir la idea vam estar reunits al meu despatx, en aquella època que no sabíem si jugàvem a cromos o construïem alguna cosa. «—Es podria fer això.» «—A Dinamarca ho fan.» «—Vols dir que farem vent amb molins?» Parlo de fa vint-i-cinc anys. Ecotècnia ara és una empresa molt gran, però, encara que ha mantingut sempre la seu oficial a Barcelona, doncs, de fet se'n va anar a Mondragón i ara l'acaba de comprar Alstom. I no deixa de ser que és, una vegada més, la recidiva del procés històric. És a dir, l'empresa —no familiar, però ara en diríem «nascuda en un garatge», per parlar en termes nord-americans— l'acaba comprant Alstom, passant per Mondragón, i així anem fent.

Bé, la legislació espanyola i europea ens són molt desfavorables perquè —jo diria que, com en certa manera, és natural— pensa en termes d'aquests grans grups empresarials. I, en canvi, el nostre teixit productiu encara ara està més relacionat, com ara comentaré, amb la vella estructura. Ha canviat molt. Avui mateix, ara, parlàvem, de Ros Roca. Ros Roca és una multinacional —una multinacional de Tàrraga— i una fàbrica de carros, a veure si ens entenem. Ros Roca és

una fàbrica de carros, de Tàrraga, que transforma els seus carros en vehicles per transportar coses, i aquells vehicles per transportar coses s'acaben convertint en camions d'escombraries i així anem fent, anem fent, anem fent i acabem dominant el mercat de la gestió dels residus, doncs, del Regne Unit. Però el procés és aquest. Però Roca és una excepció. Aquests han sabut passar de la fàbrica de carros a la multinacional amb seu a Tàrraga. Però la major part del nostre sistema empresarial no ha pogut funcionar d'aquesta manera.

Llavors, la legislació, els marcs jurídics, els marcs operatius afavoreixen les empreses d'una determinada dimensió. Jo crec que aquí hi ha un repte —i formaria part dels missatges que m'agradaria plantejar en aquesta taula perquè vostès considerin l'oportunitat de tenir-los en compte—: és la necessitat de fer una legislació adequada a aquesta situació. És a dir que una mà no oblidis per on van els trets, però l'altra mà no oblidis on som concretament nosaltres. Ho diré d'una manera colorista: si la nostra legislació s'oblida del que passa a Europa, no té futur; si la nostra legislació s'oblida que totes les empreses de FemCat són, en el context europeu, mitjanes o petites, impossibilitarà la vida a casa nostra. Llavors, a partir d'aquí, hem de saber veure com gestionem les coses de manera adequada.

Aquest sector energètic existeix, naturalment, continua existint, però s'ha vist complementat amb el sector ambiental. En realitat, actualment costa molt posar una difereència entre una cosa i l'altra. No cal anar

gaire lluny. En la seva exposició, el senyor Gomà feia referència a la visita de Juneda i deia: «Tracten els purins però fan energia.» Quan les eòliques es plantegen la generació d'energia, ens diu: «Sí, però és que, a més a més, això té unes conseqüències sobre la gestió del canvi climàtic. On s'acaba una cosa, s'acaba l'altra.» És el sector energètic ambiental en aquests moments. I naturalment l'opció de cogenerar, o l'opció de generar electricitat amb cicle combinat, o de generar electricitat d'una altra manera té un component ambiental intrínsec que de cap manera no pot perdre's de vista.

El sector —em permeto cridar-vos l'atenció sobre això— va adquirint una rellevància progressiva. D'aquesta marginalitat en què es movia fa o quinze anys hem passat —dades del 2006, per tant, realment molt recents, de fet, recentíssimes; no podem tenir les dades del 2007 perquè l'any no s'ha acabat— a estar integrat per 1.261 empreses. Això ja no és una anècdota. Però podríeu dir: «Bé, però aquestes empreses són fàbriques de sedalina de dos treballadors?» No, aquestes empreses aglutinen 49.000 treballadors en aquest moment. I, és clar, 49.000 treballadors en el teixit productiu català ja no és una fotesa. I tenen un volum de facturació que s'acosta molt als 4.000 milions d'euros anuals —4.000 milions d'euros anuals tampoc són una fotesa. És un sector certament emergent, però de cap manera marginal.

Aquest sector està estructurat d'una manera una mica singular. El 30 per cent aproximadament són empreses que es dediquen a

gestió i tractament de plantes; és a dir, tant pot ser això, gestió i tractament d'una planta de residus —que la mateixa empresa a vegades és propietària de la planta o és la gestora d'una planta que és d'una altra empresa, tant se val—, com pot ser la gestió d'una central elèctrica, com pot ser la gestió d'un ecoparc, com pot ser la gestió i el tractament de les EDAR, de les estacions de tractament d'aigües residuals, que n'hi ha centenars, naturalment, a Catalunya. Això representa aproximadament un 30 per cent, potser una mica més, del sector.

Les empreses de caràcter més tecnològic, és a dir, les que fabriquen béns d'equip, per entendre'ns —Ecotècnia seria un cas d'aquests—, representen un 20 per cent. Per tant, ja parlem d'un sector en què la producció de béns és minoritària, és un 20 per cent.

Els serveis, empreses d'instal·lacions —en tenim representacions importants avui aquí, justament a la Mesa— o de jardineria, per dir dues coses, representen una quarta part, un 24 per cent.

I la sorpresa relativa és que les consultories, enginyeries i gabinets de projectes —jo mateix, per exemple— representem un 25 per cent; un percentatge molt gran, molt considerable d'aquest sector.

Són en general empreses joves i petites o mitjanes —amb excepcions: Gas Natural, Ros Roca; però, d'aquestes, en fariem la llista i aviat acabariem. Quan dic «mitjanes» ja parlo d'empreses de tres-cents, quatre-cents treballadors,

etcètera, que a nosaltres ens poden semblar grandetes, fins i tot grans, però que, tornem-hi, és clar, en el context europeu són empreses mitjanes com a màxim. Per tant, el biaix és clarament en aquesta tipologia empresarial.

Una dada interessant: únicament un 9 per cent d'aquestes empreses tenen una projecció internacional; exporten coses —serveis, béns d'equip o el que sigui. Per tant, és un sector molt centrat en la realitat pròpia i el consum domèstic. Es tracta d'empreses que en gran mesura depenen d'un empresariat modern i amb voluntat d'empresa; és a dir que saben que una empresa és molt més que un negoci, saben que una empresa, naturalment, si no fa negoci, ha de tancar, però saben que l'empresa, abans que qualsevol altra cosa, és un agent social. Per tant, no són aquestes empreses voltoroides, que es dediquen a aprofitar les desgràcies dels altres, per dir-ho d'alguna manera, sinó que són empreses que generen activitat i hi ha una voluntat de lideratge social. Aquesta reunió n'és un exemple; FemCat és un cas manifest d'aquest estil. És a dir, no són empreses *ancien régime*, en absolut.

I són empreses, en canvi, que tenen curiosament una dubitativa percepció social, perquè hereten la història, com és natural. És a dir, totes aquelles coses que han generat incommodat, discrepància, refús per part de la societat de manera difusa durant molts anys, quan algú s'aixeca i diu: «Bé, a veure, jo em posaré a resoldre-ho», aquest és el que rep. És la història segons la qual el cirurgià traumatòleg acaba sent culpable de la pèrdua de

la cama del senyor que ha tingut un accident. «—Miri com ha deixat el meu fill», diu. «—No, escolti, jo he tractat d'adobar-lo; el seu fill l'ha deixat així el tramvia sota el qual ell es va tirar». Però realment el diàleg, la família, el tenen amb el cirurgià, que és el que els torna el familiar apedaçat, sense cames i borni, per entendre'ns.

Aquesta sensació, la tenim en aquest moment. És a dir, el refús de moltes d'aquestes plantes, de moltes d'aquestes instal·lacions, perd de vista que la instal·lació que tracta residus hi és perquè hem generat residus prèviament i que abans no els tractàvem de cap manera —i ara en podria fer una llista llarguíssima. Per tant, ens falten uns importants nivells de comprensió social de quin és el rol realment d'aquestes empreses. Aquesta empresa de Juneda —perdoneu que agafi aquesta, però, bé, en podria agafar qualsevol altra, però com que ja ha sortit...— no es dedica a fabricar purins, que fan pudor, es dedica a trobar una solució per als purins que ja estan fabricats, per entendre'ns. Però, en canvi, el refús, la manifestació, la té l'empresa aquesta. I com aquest exemple en podríem citar tantes dotzenes com volguéssiu.

Bé, aquest sector —per què ho hem de negar?— té unes relacions distants, si no tenses, moltes vegades —o les ha tingudes, si més no—, digueu-ne com vulgueu, amb els àmbits legislatius o amb els àmbits polítics. Aquesta reunió és exactament la creu d'això que dic —o la cara, segons com us ho mireu. Però el fet que tingui lloc, cosa que hem de celebrar, també vol dir que respon a una

necessitat, cosa que, històricament, hem de lamentar. Hi ha hagut una malfiança recíproca i, com a conseqüència d'això, l'empresa, vista com una mena d'agent de l'eteri, ha estat moltes vegades objecte d'una mena de «legislació disciplinària», si m'ho permeteu.

És a dir, la legislació era un conjunt d'oportunes mesures perquè aquests senyors facin bondat. Jo penso que no; no hauria de ser així. Jo penso que la legislació hauria de ser un conjunt d'oportunes mesures perquè funcionin les coses; i aquest funcionar les coses comporta per defecte que naturalment els seus agents es comportin adequadament. Però la legislació, vista com la llista de prohibicions o comminacions perquè els agents actuïn bé, en fi, crec que té un defecte geomètric. I contra aquest defecte geomètric hi hauríem de lluitar. Per exemple, el que passa aquests moments —ho espero, perquè no sé si passa, suposo que sí— al World Trade Center, que intenta veure de quina manera s'encaixen les necessitats per al compliment dels compromisos internacionals —per dir-ho curt i ras— del Protocol de Kyoto— amb el nostre sistema productiu és un bon senyal en aquesta direcció.

Què és un mal senyal, en canvi, en aquesta direcció? M'agafo als fets del dia. Doncs, que avui els diaris presenten el RACC barallant-se amb el Departament de Medi Ambient, tots dos dient que volen el mateix. Si tots dos volen el mateix, en comptes de barallar-se als diaris seria molt més oportú que intentessin fer un procés d'estudi de les raons i dels motius, i a veure si realment és cert o no és cert que volen el mateix. Jo em remeto al que trobeu al dia-

ri en aquest camp; em refereixo —ja ho podeu suposar— a la famosa polèmica de la limitació de velocitat a 80 quilòmetres per hora, en fi, en unes determinades zones de l'àrea de Barcelona.

Jo penso que ens han faltat històricament molt —i jo no tinc per què ara ser tan políticament correcte que seria fenomenològicament incorrecte; això no ho he estat mai a la vida i, per tant, tampoc ho seré avui— reunions com les d'ara, senzillament. Si ara dius: «Escolta'm, vejam, aquests senyors són uns delinqüents? Perquè si són uns delinqüents no hem de fer lleis, simplement els hem de tancar.» I si no ho són, la legislació és el marc que ha de permetre que les coses funcionin. I com poden funcionar sense el sector empresarial? De cap manera. Per tant, la descriminalització de l'activitat empresarial és una cosa que s'ha d'anar produint i que s'ha d'anar produint proactivament, a més a més, perquè, si no, tenim realment molt mala peça al teler.

En el cas de les polítiques ambientals, hem passat d'una indignència a una excessiva confusió. És el meu punt de vista. He dit «indignència», perquè vint anys enrere molt poques coses estaven reglamentades i era una mica un cert campí-qui-pugui. Ara, aleshores, un cert furor del convers ens ha portat a normativitzar i a reglamentar més anatòmicament que no funcionalment. És a dir, més a fer una llista de coses sense tenir a vegades, potser, prou en compte com funcionaven aquestes coses, i, per tant, si aquest Parlament —que naturalment no és el cas i això torna a ser un recurs retòric, aquest de debò— digués, doncs, que

a partir de demà Catalunya ha d'emetre —ara emet 59 milions de tones de CO₂ l'any; n'hauríem d'emetre menys de 40—..., l'any 2008 emetrà 38 milions de tones, la llei serà legítimissima i vàlida, però ja us asseguro que no emetrem 38 milions de tones de cap de les maneres, perquè ens morirem si emetem 38 milions de tones només. No tenim capacitat tecnològica, empresarial, per fer això.

Per tant, l'existència —això ho sabeu millor que jo tots els que sou aquí— de normativa el compliment de la qual en molts casos és si més no dubtós no és bo per a ningú. Després cal fer marxa enrere o simplement cal fer els ulls grossos. La combinació del rigor legislatiu amb la marxa enrere i la mirada perduda és una cosa que s'acosta al mal govern, sincerament. I jo penso que hauríem de fer un esforç perquè les coses responguessin a aquesta fenomenologia, és a dir que els conceptes en els quals creiem —i tinc l'autoritat moral que em sembla que em donen quaranta anys de professió en aquesta línia— els hem d'implementar de manera fenomenològicament possible perquè, si no, no ens en sortirem.

Recordeu aquell famós acudit maligne que s'explicava als anys cinquanta o seixanta, d'una reunió de soviets, que es reunien tots i deien: «Ordre del dia. Tenim dos punts, camarades. Un, construcció d'un hangar. Dos, construcció del socialisme.» Diu: «Bé, com que no tenim claus, construirem el socialisme.» Bé, doncs, això era molt maligne, però era una manera de dir: «Sí, és clar, és més fàcil teòricament el socialisme que no construir un hangar sense claus.» Llavors, avui dia nos-

altres correm el risc que ens passi una cosa d'aquest estil. És a dir, correm el risc que fem un constructe teòric però sense claus. I, llavors, com funcionarà aquest constructe? Doncs no anirà bé.

Bé, mentrestant ens trobem, en aquestes noves empreses del sector, entre la resiliència, és a dir, la tendència a fer el que s'ha fet tota la vida de les empreses de l'*ancien régime*, que n'hi ha, i la dificultat del nou empresariat a inscriure's en aquest sistema. És a dir, una legislació coercitiva dels excessos de l'empresa de l'*ancien régime* és rebuda per l'empresa del nou règim, que el que voldria realment és fer les coses com cal fer, però que, com que la llei està pensada per castigar l'altre, que les fa malament, ell no pot actuar de la manera que podria actuar.

Jo penso que tot això només es pot resoldre —i tanmateix es pot resoldre— amb el que fem avui, amb allò de dir: «Escolta, seguem i vegem realment com procedim a una legislació moderna, en la línia de per on van els trets al món, que sigui aplicable a la situació concreta, real del nostre país. I, en tot cas, que sigui dosificable.» I llavors sí. Aleshores és una interacció d'un *quid pro quo* en què la llei acomboia l'activitat empresarial, l'activitat empresarial s'adequa a la llei i, amb aquesta espècie d'interacció, en pocs anys podem posar el tren a la via allà on podem arribar.

Però no he acabat, perquè em sembla que em queden cinc o deu minuts. Voldria posar sobre la taula algunes idees, qüestions, coses que jo crec que Catalunya, tant si mirem el seu teixit industrial, productiu, empresarial, com si

mirem el seu sector legislatiu, hauria d'abordar per fer front a aquesta mixtura, digueu-ne com vulgueu, socioambiental o energetico-ambiental a què em referia fa un moment i que es concreta bàsicament en el tema del canvi climàtic. No s'escapa a ningú que això és com les cireres; és a dir, quan agafes realment la cirera que toca —i aquesta és la que toca—, tibes i surten totes. Perquè darrere el canvi climàtic hi ha els processos de millora en els sistemes transformatius de l'energia, la substitució progressiva de les energies basades en els hidrocarburs fòssils i especialment els líquids —petroli; perquè el gas, precisament, probablement és el gran recurs de transició—, hi ha les eficiències energètiques, hi ha els compliments internacionals, hi ha les polítiques d'acord entre els estats i els sectors productius. És a dir, és un gran paquet, que ho vas arrossegant tot a darrere de tot això. Precisament perquè és un tema global. Justament perquè és un tema global.

Bé, quant a l'economia, jo crec que d'entrada ens convindria pacificar la idea del creixement quantitatiu i accentuar la idea del creixement qualitatiu. Aquest és un tema bàsic, capital. Si no elaborem instruments per fer que el creixement qualitatiu compti en el PIB, per dir-ho d'alguna manera, estem perduts. És a dir, si amb una mà volem que el PIB creixi, creixi, creixi, creixi, creixi, però simultàniament volem que decreixi, decreixi, decreixi la problemàtica lligada al creixement del PIB de qualsevol manera, entrarem en una contradicció *in terminis*. Per tant, hem de ser capaços d'avaluar, mesurar i estimular el creixement qualitatiu, és a dir, les coses que es fan. Com

una persona que, a partir dels disset anys, ja no creix en alçada però creix en capacitat. Bé, és clar, tots els nens han de créixer en alçada; tots els pares hem vist com el nen creixia. Molt bé. Però, a partir dels divuit anys, si el nen continua creixent, comença a ser un monstre. Per contra, el que ha de fer el nen és ser capaç de fer coses, ha de tenir habilitats, destreses empresarials, polítiques, professionals. El moment econòmic, de l'economia mundial, és una mica d'aquest estil. És a dir, és una persona de divuit anys, que ha de ser capaç de fer aquest gir.

El tema de la fiscalitat desincentivadora del sobreconsum. No descobriré ara que la fiscalitat té una finalitat recaptadora; en part sí, però no és la seva principal finalitat, sinó que és la finalitat orientativa de dir cap on volem que vagin les coses, i fiscalment en fem possible unes i en dificultem unes altres. És a dir, una fiscalitat que desincentivi el sobreconsum jo crec que és fonamental per poder implementar precisament aquest model qualitatiu i per poder refredar segons quines coses.

Necessitem reequilibrar sectors i emfasitzar justament la importància dels productius. Hi ha sectors que se'ns han desenvolupat massa. És a dir, és una bogeria negar la importància que tenen ara aquests sectors i és una bogeria equiparable dipositar-hi la confiança del futur. És a dir, si pensem que el sector de la construcció i el turisme no són importants actualment a Catalunya, ens equivoquem, perquè tots dos ho són molt més que el sector industrial en aquest moment; és cert. Però si pensem que només amb aquests dos sectors

construïrem el futur, estem perduts, perquè són dos sectors que, justament, presenten tota la problemàtica vella. Per tant, a partir de l'acceptació d'aquesta realitat, al meu entendre hauríem de començar a fer polítiques empresarials i legislatives que anessin reequilibrant, la balança, no castigant ningú, sinó reequilibrant la balança. Per això s'ha de fer un escenari de futur, naturalment.

Naturalment, estimular les empreses amb mentalitat socioambiental avançada. Em sap greu haver-ho de dir, però no hi tinc cap inconvenient; és el cas de les que ara són aquí. A mi, com a ciutadà o com a observador, si voleu, com a prescriptor d'opinió, m'interessa que aquest tipus d'empreses prevalguin damunt d'altres empreses que no tenen aquest tipus d'inquietuds. I penso que això ha de dur que hi hagi una voluntat política també de fer la vida més possible a aquesta gent i la vida no tan fàcil als que estan en una altra direcció.

I sobretot, és clar, sumar-s'hi i promoure el nou model econòmic. Això és una cosa que ara ja no té aturador. Ho hem de fer. No podem estar només mirant el model antic perquè és un model que està en aquests moments a dalt de tot però que ha acabat el seu cicle de vida. Hem d'entendre que aquesta és una mica la situació. És a dir, el mercat de futurs no està en la iteració dels models que han funcionat bé durant el segle XX, si voleu dir-ho d'aquesta altra manera. Quant a l'energia, tenim un repte fonamental en la disminució de la intensitat energètica, és a dir, la quantitat d'energia que gastem per producció d'unitat de PIB. Com sabeu, Catalunya, per a la nostra vergonya, té la intensitat ener-

gètica més alta de tot Europa, de totes les regions d'Europa, de l'Europa com a mínim dels quinze —o dels vint-i-cinc suposo que també; dels quinze sí. És a dir que, per produir una unitat de PIB, gastem més energia que ningú. Això són números. És clar, això, hem de fer una política per evitar-ho. Perquè, a més a més, les nostres condicions ambientals objectives no ho expliquen. És a dir, si fóssim finlandesos potser podríem dir: «Home, és clar, és que en aquest país, que el que no està cobert de bosc és un mullader, doncs, viure és molt difícil i tot l'any gastem calefacció.» Però nosaltres no; nosaltres no hauríem de tenir aquesta... En canvi, ens l'hem inventada, la necessitat. Per exemple, fem unes polítiques de climatització basades a passar fred a l'estiu i calor a l'hivern. I és una cosa que és un despropòsit supí. Per tant, hem de millorar, hem de disminuir i refredar la nostra intensitat energètica.

Hem d'establir un sistema realment eficaç de certificació energètica dels edificis nous o rehabilitats. Això, que sembla una bestiesa, en un país on precisament la construcció és el sector més important, resulta que no ho és en absolut. És a dir, el consum energètic lligat a la construcció és el principal sector difús que actualment tenim. És a dir, en emissions de CO₂ sabeu que els sectors que entren dins la directiva del comerç d'emissions, que són les cimenteres, les petrolieres, etcètera, aquests estan controlats. Sabeu quantes empreses hi ha a Catalunya afectades actualment pel control directe? Doncs només 186. Només en el sector ambiental, que és més aviat petit, ja n'hi ha 1.261. Totes les altres, per la dimensió, pel tipus d'activitat, etcètera, no entren dins

de la regulació. És clar, llavors resulta que encara que és veritat que aquestes 186 empreses, és veritat, emeten el 40 i escaig per cent. El 60 per cent és la suma de totes les altres coses, i la més important, la construcció. Per tant, un sistema de certificació energètica dels edificis nous o rehabilitats tindria unes conseqüències magnífiques, entre altres coses sobre l'economia dels usuaris posteriors de l'edifici, que naturalment no necessitarien tants cèntims per gestionar-los, en definitiva.

Aposta per tot el que sigui, no cal ni dir-ho, energies renovables, vehicles híbrids, diversificació de fonts energètiques, internalització de costos energètics reals en els preus, etcètera. Aquesta famosa història de les energies renovables, però, l'hem de saber llegir, perquè aquí també passarem del foc a les brases. Hem de saber les enormes possibilitats que tenen i les limitades possibilitats que tenen també. Hem d'entendre que sense discussió l'energia eòlica presenta unes possibilitats molt per damunt de qualsevol altra solució renovable. Un aerogenerador actualment ens dona una potència instal·lada, depèn, de dos, tres i ja parlem de quatre megawatts, per entendre'ns. Vull dir, perquè us en feu una idea, el parc fotovoltaic del Fòrum, entre la Pèrgola i després el que..., és un megawatt justet; comptant-ho tot, potser una mica més. Un megawatt de potència instal·lada. És clar, llavors compareu un aerogenerador, que és dues o tres vegades més potent en capacitat de generació d'energia que tota aquella instal·lació.

Vol dir això que hem d'abandonar l'energia fotovoltaica? No, també hem d'aprofitar aquest sec-

tor. Però hem d'admetre que l'eòlica és la que té més possibilitats a casa nostra i, per una sèrie de circumstàncies que tenen a veure en part amb el que es tracta aquí, en aquesta reunió, des de les reaccions, justificades o per justificar, o injustificables, que no és igual —justificades, per justificar o injustificables—, dels afectats a la complexitat terrorífica de la tramitació —això, hem d'acceptar-ho, no ho podem dir amb orgull, no podem explicar a aquesta Europa, a la qual volem pertànyer, que triguem quatre anys o cinc anys o sis anys a saber... Jo sóc membre del la Comissió d'Urbanisme de Catalunya i sé el que dic. Vull dir, quan ens arriben allà i mires la data i diu: «Any 1999.» Dius: «—Perdoni, s'ha equivocat algú.» I diu: «—No, no, no s'ha equivocat ningú. Any 1999.» «—Doncs som al 2007!» Doncs sí, ens arriben coses que han trigat set i vuit anys en el procés tramitatiu. Això no pot ser de cap de les maneres; fa angúnia. Per tant, això ho hem de solucionar.

Quant a la política territorial i ambiental, i sé que, és clar, vosaltres, com a membres del Parlament, doncs, en això hi teniu molt a dir. L'opció per la ciutat compacta és obligada. S'ha acabat. No podem continuar iterant aquest model de la dispersió territorial, que és energèticament caríssim i impossible després de gestionar. No hi ha manera de recollir els residus; necessites un camió que es passi tot el matí anant a buscar coses a llocs dispersíssims. No hi ha manera d'organitzar el transport públic. És a dir, no hi ha cap escala de les que actualment necessitem que es pugui implementar amb un model dispers sobre el territori. Per tant, és clar, no podem dir només que els alcaldes en els plans d'urbanisme ho

tinguin en compte. Jo crec que hi hauria d'haver una acció proactiva, des del meu punt de vista, del Parlament a establir, tornem-hi, no ara dir qualsevol cosa que seria el millor dels móns possibles, però impossible, però sí dir: «A veure, si més no, unes *guidelines* i unes normes bàsiques per anar creant, anar rescatant la compacitat que sempre havíem tingut, perquè la ciutat compacta es va inventar a la Mediterrània. Vull dir que no dic res que no se sàpiga com funciona.

Òbviament, estimular a fons el transport en comú i ferroviari. Això per fortuna ja no és cap novetat, això ja passa. Ho celebro molt.

Centrar-se en l'ús dels recursos hídrics propis i reutilitzar les aigües tractades. Aquesta és una assignatura pendent d'unes proporcions colossals, molt relacionada amb les empreses per fer-ho. Escolteu, encara que poséssim terciari a les quatre-centes EDAR més o menys que hi ha a Catalunya —encara que hi poséssim terciari avançat—, és a dir, aigua que es podria beure a galet..., perquè tota l'aigua és reciclada, eh? —aquesta aigua és reciclada; reciclada per sistemes naturals, però reciclada. Ha anat a la claveguera, s'ha tornat a evaporar i ha tornat a caure. Per tant, l'aigua és la cosa més reciclada de tots els reciclatges que es fan i es desfan.

Doncs, un terciari adequat ens dóna aigua que es pot beure. Jo he begut aigua de depuradora i era una aigua correctíssima. Però, bé, fins i tot suposant que tinguéssim terciari, que en tenim pocs, què hauríem de fer? Que la gent anés amb garrafes a la depuradora a buscar-la? No tenim xarxa de distribució amb alta. Això

és com si diguéssim: «Doni's d'alta a FECSA i llavors vagi vostè mateix amb una galleda» —és igual— «a Vandellòs o a la central de Camarasa i carregui les bateries»; o «Faci's una línia des de Camarasa fins a casa seva». Per tant, en aquests moments els rius de Catalunya desemboquen a les depuradores. A veure si ho entenem. És a dir, la depuradora del Besòs, que té un deïbit de cinc metres cúbics per segon, i la del Llobregat també, són els dos rius més grans de Catalunya, les sortides d'aquestes depuradores. No hi ha cap riu, excepte l'Ebre, de Catalunya que tingui aquest deïbit. Ara, aquesta aigua on va a parar? Es llença. Neta. Per què? Perquè les depuradores van ser inventades per retirar la brutícia de l'ambient, no per rescatar l'aigua. En termes de lògica industrial, són fàbriques de fang que llencen un residu anomenat «aigua neta», perquè és la lògica sobre la qual van ser concebudes.

Bé, tot això ho hem de refer. I per refer-ho necessitem la complicitat de les empreses capaces de fer això, necessitem la capacitat tecnològica per dissenyar aquests processos i necessitem una legislació que es proposi, per exemple... Ara en parlàvem: «Bé, els transportistes de l'energia. Red Eléctrica és l'amo del transport elèctric. Molt bé. Ara també vol ser l'amo del transport de gas. No sé si tan bé.» És igual. Però, eh que existeix Red Eléctrica? Sense Red Eléctrica aquests llums no s'encendrien. Què fa Red Eléctrica? Transportar amb alta l'electricitat des dels centres de producció als centres de redistribució. Fa això.

Molt bé, els gasoductes fan el mateix. I les xarxes de distribució amb alta de l'aigua po-

table també: les canonades que ens vénen, doncs, del Ter, del Llobregat... No tenim xarxa amb alta de retorn d'aigua de les depuradores. No la tenim —és natural que no la tinguem— perquè tampoc tenim aigua per retornar. Però vull dir que pensar de col·locar un terciari a les depuradores sense associar-lo a unes xarxes amb alta i amb unes empreses que negociessin la utilització d'aquesta aigua, per als usos que siguin —no cal que siguin de boca, per a deu mil usos industrials—, això ha de respondre a una legislació i a un pla; si no, no passarà mai —si no, no passarà mai.

És clar, llavors no pot ser que tinguem un problema greu de subministrament hídric al país però que encara no ens hàgim plantejat seriosament reutilitzar els deu metres cúbics per segon que en aquest moment històric surten per la depuradora del Besòs i per la del Llobregat. En el cas de la depuradora del Llobregat hi ha un cert projecte de reinjecció en els aqüífers de la zona. És alguna cosa. Però, malgrat tot, deu metres cúbics per segon és el cabal, excepte l'Ebre, gairebé mitjà de tots els rius de Catalunya. I s'entén: els agafem, els portem a l'àrea de Barcelona, que és on hi ha la concentració de consumidors, per les canonades, i de les canonades a les clavegueres. Per tant, on desemboquen, els rius de Catalunya? A la depuradora del Besòs i a la depuradora del Llobregat. És clar que desemboquen allà; és on va a parar tota l'aigua! I què en fem, d'aquesta aigua? La llencem al mar. Diu: «Neta.» Bé, ja és alguna cosa. Però la llencem al mar, home. Bé, això també sense un maridatge legislatiu i empresarial no ho resoldrem.

I, per acabar, crec que hi han temes de política cultural importantíssims. Aquests conceptes s'han de difondre. Hem d'estimular la recerca orientada a resultats. Jo presideixo el Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya; fem progressos importants —molt—, però encara som molt lluny d'arribar on hauríem de ser. És a dir, per això dic orientada a resultats; encara la recerca és fonamentalment el resultat endogen, autista, dels interessos dels mateixos investigadors, que a vegades coincideixen amb el que convé i a vegades no. Però llavors hi ha d'haver uns resultats, hi ha d'haver una política de recerca —ara està a punt de sortir el Pacte nacional per a la recerca—, i això és capital, eh?, perquè és que si no som capaços de fer això..., si els finlandesos no haguessin estat capaços de fer això, no existiria Nokia, no existiria la universitat finlandesa i no sé si existiria Finlàndia. Bé, doncs, nosaltres hem de tenir aquesta capacitat.

I, per últim, jo crec que hem de fer un esforç entre tots per recuperar la confiança en la política com el recurs de què es dota la ciutadania precisament per fer tirar endavant la *polis*. La política és l'art de fer possible les coses de la *polis*. I la *polis* és la dimensió civil de la *civitas*, de la ciutadania.

Crec que aquestes jornades poden fer una interessant aportació en aquest fet. Em felicito perquè s'hagin convocat i agraeixo enormement al Parlament de Catalunya i a FemCat que hagin tingut l'amabilitat d'atorgar-me el privilegi d'inaugurar-les.

Moltes gràcies.

Relació de participants

PARLAMENTARIS

I. Sra. Meritxell Borràs, GP Convergència i Unió.
Membre de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sr. Eudald Casadesús, GP Convergència i Unió.
Membre de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

H. Sr. Ramon Espadaler, GP Convergència i Unió.
Membre de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sr. Benet Maimí, GP Convergència i Unió. Membre
de la Comissió de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

I. Sr. Oriol Pujol, GP Convergència i Unió. Membre de
la Comissió de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

I. Sr. Carles Sala, GP Convergència i Unió. Membre
de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sra. Rocío Martínez-Sampere, GP Socialistes -
Ciutadans pel Canvi. Membre de la Comissió
d'Economia, Finances i Pressupost.

H. Sr. Josep M. Rañé, GP Socialistes -
Ciutadans pel Canvi. Membre de la Comissió
de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

I. Sr. Jordi Terrades, GP Socialistes - Ciutadans pel Canvi.
Membre de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sr. Pere Aragonès, GP Esquerra Republicana
de Catalunya. Membre de la Comissió
de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sra. Patrícia Gomà, GP Esquerra Republicana
de Catalunya. Membre de la Comissió
d'Economia, Finances i Pressupost.

I. Sra. Laura Vilagrà, GP Esquerra
Republicana de Catalunya. Membre de la
Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sr. Enric Millo, GP Popular. Membre de la
Comissió de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

I. Sr. Santiago Rodríguez, GP Popular. Membre
de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

I. Sra. Dolors Clavell, GP Iniciativa per Catalunya
Verds - Esquerra Unida i Alternativa. Membre
de la Comissió de Medi Ambient i Habitatge.

H. Sr. Salvador Milà, GP Iniciativa per Catalunya
Verds - Esquerra Unida i Alternativa. Membre de la
Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana.

I. Sr. José Domingo, Grup Mixt. Membre de la
Comissió de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

EMPRESARIS DE FEMCAT

Sr. Joaquim Boixareu, conseller delegat
d'Irestal Group i president de FemCAT

Sr. Ramon Roca, president de Ros Roca
Group i vicepresident de FemCAT

Sr. Joan Gummà, vicepresident d'Abantia
i patró de FemCAT

Sr. Ramon Carbonell, conseller delegat de Copcisa
i patró de FemCAT

Sr. Josep Moragas, director general de Negocis
Minoristes de Gas Natural i patró de FemCAT

Sr. Carles Sumarroca, conseller delegat
d'Emte i patró de FemCAT

Sr. Xavier Cambra, president de Dèria Editors
i secretari general de FemCAT

Sra. Marian Altirriba, gerent d'Altico i patró de FemCAT

Sra. Rosa Altirriba, gerent d'Altmark i patró de FemCAT

Sr. Josep Miarnau, conseller delegat del Grup Comsa
i patró de FemCAT

Sr. Xavier Pujol, conseller delegat de Ficosa
i patró de FemCAT

Sr. Josep Santacreu, conseller delegat de Ficosa
i patró de FemCAT

Sr. Germán Ramón-Cortés, president de ParadigmaFCM
i patró de FemCAT

EQUIP DE SUPORT

Sra. Raquel Bañeres, cap de comunicació de Ros Roca

Sra. Magda Barot, directora corporativa de Comunicació
i Relacions Institucionals d'Emte

Sra. M. Carme González, subdirectora de Reputació
Corporativa i Direcció de Comunicació i Gabinet
de Presidència de Gas Natural

Sra. Francesca Guardiola, cap de l'Àrea d'Atenció
Parlamentària del Parlament de Catalunya

Sra. Teresa Monserrat, directora de Projectes de FemCAT

ERF GESTIÓ I COMUNICACIÓ AMBIENTAL SL

Sr. Ramon Folch, director general ERF

Sr. Ivan Capdevila, director tècnic d'ERF

Sr. Lluís Reales, periodista, professor de la UAB
i col·laborador d'ERF

ANNEX 4

Relació d'activitats i contactes

<p>18 d'octubre
de 2007</p> <p>VISITA ROS ROCA
Planta de Tàrraga
Sr. Ramon Roca - President
Sr. Salvador Roca - Vicepresident
http://www.rosroca.com/ca</p> <p>19 d'octubre
de 2007</p> <p>VISITA GAS NATURAL
Vandellòs - L'Hospitalet de l'Infant
Central de Cicle Combinat de la Plana
del Vent
Sr. Antoni Peris - Director general de
Negocis Regulats
Sr. Joan Puertas - Director d'Enginyeria
i Tecnologia
Sr. Josep Moragas - Director general de
Negocis Minoristes
Sr. Gorka Gandarias - Responsable de la
Central
http://www.gasnatural.com</p> | <p>7 de
novembre
de 2007</p> <p>VISITA ECOPARC
DEL MEDITERRANI
Barcelona - Zona Fòrum
Sra. Mariona Pasqual - Gerent de
l'Ecoparc
http://www.amb.cat/web/emma/residus</p> <p>Dinar col·loqui amb el Sr. Carles
Sumarroca, conseller delegat del Grup
Emte
http://www.grupemte.com</p> <p>VISITA PLANTA PNEUMÀTICA
DE RECOLLIDA SUBTERRÀNIA DE
RESIDUS ZONA FÒRUM
Barcelona - Zona Fòrum
Sr. David Culleré - Director R+D</p> |
|--|--|

30 de
novembre
de 2007

VISITA PARC EÒLIC MAS DE LA
POTRA I COLLET DELS FEIXOS

Sr. Joaquim Casado - Soci d'Esbrug,
empresa propietària del Parc

Sr. Jaume Morrón - Gerent d'EolicCat

www.hotfrog.es/empresas/esbrug

Dinar col·loqui amb el Sr. Joan
Gummà, vicepresident d'Abantia

www.abantia.com/home.asp

VISITA PLANTA
DE TRACTAMENT
DE PURINS A JUNEDA

Sr. Joan Gummà - Vicepresident
d'Abantia

Sr. Gustavo Moraga - Responsable
de la planta

[www.iberinform.es/Directorio_
Empresas/empresas/valoritzacions-
agroramaderes-les-garrigues-sl.htm](http://www.iberinform.es/Directorio_Empresas/empresas/valoritzacions-agroramaderes-les-garrigues-sl.htm)

